

YESU KRISTO AZA MYSTERE EBIMI NA TANGO
OYO YA SUKA
SUBITI YA KOSALA
Kosakola Solo ya Seko na Mikolo oyo ya Nsuka

MOKOMI: MAZAMA ESSO

Mazama esso Aguem

YESU KRISTO AZA MYSTERE EBIMI NA TANGO OYO YA SUKA

SUBTITLE YA KOSALELA

Kosakola Solo ya Seko na Mikolo oyo ya Nsuka

MOKOMI: MAZAMA ESSO AGUEM

Tableau ya makambo oyo ezali na kati

I-Introduction: Sekele ya Oyo ya Seko Emonisami

Molimo ya Seko ya Nzambe mpe mposa na Ye ya komimonisa; Yesu Klisto azali ndenge moko Lobi, Lelo, mpe Libela (Baebele 13:8)

Amosa 3:7 Bososoli ya esakweli mpe bokufi miso na elimo; "Klisto amonisami na Liloba na Ye Moko" — Emonaneli ya William Branham; Motema ya Nzambe: Ntina ya Bosato ya Libombami

1. Ntina ya liboso: Kokóma moto na nzoto ya mosuni (Nzambe Akómaki Mwana) .

2. Mokano ya Mibale: Bokonzi ya Mwasi na Ye ya Libala (Baombo ya Bolingo) .

3. Kozongisama ya Bokonzi oyo ekoya (Eden ezongisami) .

Ba Vierges Zomi (Matai 25:1-13) .

Mokapo mwa 1 YESU KRISTO: LIBOKE YA MIKOLO YA SUKA

Yesu na buku ya Eschatologie; Bokokisami ya esakweli mpe lobiko ya mokili (Luka 19:10); Implications ya lelo pe ba stratégies pona ko traité ba informations ya mabe ya tango ya suka

Motindo ya Bokoli mpe Bobongisi ya Molimo

I. Bolongi: Ekateli ya ndako ya esambiselo, bolongoli, mpe bosembo oyo efundami; II. Bosantu: Bobulisami mpe Bomipesi na Mosala Mosantu

III. Libatisi ya Molimo Mosantu: Makanisi mibale ya teoloji —Pentecoste/Evangeliqque mpe Protestant/Catholic ya bonkoko

Botali ya Nsango ya Ntango ya Nsuka: Molimo ya Klisto na kati na biso Bizalela ya Libatisi: Elembo, Kokatama ngenga ya Molimo, Bopemi ya Saba ya Solo, Mobundi, mpe Nguya uta Likolo

Bososoli ya Molimo mpe Likanisi ya Libombami na Makomami.

Mokapo 2: Bisakweli ya Biblia oyo etali Yesu Klisto

Bisakweli ya Kondimana ya Kala oyo etali Masiya: Mosali ya Yawe oyo azali konyokwama (Botalisi ya sikisiki: Yisaya 53:1–12)

Mika 5:2: Beteleme, Berceau ya chorégraphie géographique

Paradoxe ya lokumu mpe ya komikitisa: Bokoti na Yelusaleme (Zakaria 9:9)

Mokapo 3: Mosala ya Yesu na makambo ya ntango ya nsuka

Boyei ya Mibale ya Klisto

Kokokisama ya esakweli ya Biblia, bandimbola ya solosolo na oyo ya elilingi, libiangi ya kokeba, mpe kotambwisa mateya ya eschatologie ya libunga.

Mosala ya Yesu na kosambisa mpe na bozongisi

Dualité ya Klisto lokola Mosambisi mpe Mosikoli, lobiko ya moto na moto na kobikisama ya lisanga, mpe bozalisi ya mission ya boyokani na mokili oyo ekabwani.

Mokapo 4: Kolimbola Emoniseli

Yesu lokola Mwana-Mpate mpe Nkosi

Dualité ya ngolu mpe bokonzi, ko équilibrer ngolu mpe jugement, mpe ko naviguer ba défis ya société contemporaine.

Mitó ya makambo ya ntina na Emoniseli elongo na Yesu na Centre

Kokokisama ya mabombami ya Biblia, kokangama ya kondima na ntango ya nsuka, mpe mokumba ya ntina ya bososoli ya elimo.

Mokapo 5: Bopusi ya mateya ya Yesu likoló na boklisto ya mikolo na biso

Mateya ya moboko ya Yesu mpe ntina na yango lelo

Mitinda ya ntina ya bolingo, bolimbisi, mpe bondimi lokola bisaleli mpo na kimia ya moto ye moko mpe bokasi ya molimo.

Bopusi ya Yesu likoló na bizaleli malamu mpe bizaleli malamu ya boklisto

Ndenge nini Lisolo ya Ngomba mpe etinda ya bolingo ebongisaka bosembo ya bato ya mikolo na biso mpe milende ya bomoto.

Mokapo 6: Bososoli ya molimo na Mikolo ya Nsuka

Koyeba mateya ya lokuta na ntina na Yesu

Kosilisa makanisi mabe na ntina ya bonzambe ya Klisto, lobiko na misala na ngolu, mpe bandimbola ya esakweli oyo ebebisami.

Mosala ya Molimo Mosantu na Bososoli

Kongengisa Makomami, kopesa bandimi na makabo ya elimo, mpe kotambwisa bososoli ya lisanga.

Mokapo 7: Nguya ya kondima na Yesu liboso ya mikakatano

Kolonga mimekano mpe minyoko

Kozwa makasi na ndakisa ya Klisto, kotalela mikakatano lokola nzela ya kokola na elimo, mpe kotemela makanisi ya bokosi.

Masolo ya kondima na ba contextes ya mikolo oyo

* **Matatoli ya bomoi ya solo ya bato mpe mabota oyo bazwi bokasi ya koyika mpiko, elikia, mpe lisungi ya lisanga na nzela ya mimekano.

Mokapo 8: Lobiko na Mikolo ya Nsuka

Lolenge ya Lobiko na nzela ya Yesu

Kososola ngolu ya bonzambe mpe mbeka ya Klisto lokola mosala ya nsuka ya ngolu, mpe kokanga bondimi na kati ya makambo ya eschatologie.

Kondimisa lobiko na ntango oyo eyebani te

Bilaka oyo ezali koningana te ya Makomi, kozwaka polele na kati ya mobulungano, mpe kotalaka epai ya Klisto lokola Mokonzi oyo alongi.

Mokapo 9: Bopusi ya Yesu likoló na bituluku ya baklisto ya ntango na biso

Kobima ya Maloba ya Sika ya boklisto

Evolution ya losambo ya mikolo na biso, perspective optimiste na Emoniseli, mpe accent na bosolo mpe inclusivité.

Mateya ya Yesu mpe bopusi na yango likoló na bosembo ya bato

Kotombola bato oyo batyami pembeni, kobuka bipekiseli ya bomoi ya bato, mpe ba modèles historiques mpe modernes ya botomboli ya boklisto.

Mokapo 10: Bosukisi: Koyamba Yesu na Mikolo ya Nsuka

Libiangi mpo na kondima mpe kosala

Libyangi ya nokinoki mpo na kozala na bomoi na bosolo ya Biblia, kosala lokola basali ya mbongwana, mpe kotelemela na molende bozangi bosepeli ya molimo.

Elikya na Bozongi ya Yesu

Kozela na molende bozongisi ya bonzambe, kolona bokoli ya molimo (kondima, boyebi, mpe bolingo), mpe koluka longo mpo na mikolo mizali koya.

KOMIPESA

Nazali kopesa buku oyo na botondi mpenza:

Na Pasteur na ngai Patrice DJADOO mpe mwasi na ye ya bolingo, nalingi kopesa botondi na ngai mpo na lisungi na bango ya molimo oyo etengamá te mpe elendiseli na bango ya ntango nyonso, oyo eleisaki molimo na ngai mpe etambwisaki matambe na ngai na kokoma buku oyo.

Na Pasteur Maxwell ADU mpe mwasi na ye ya bolingo, mpo na boninga na bango ya motuya mpe bondimi na makoki na ngai, oyo epesaki ngai botindiki ya kokoba mobembo oyo. Nalingi kopesa matondi na ngai na Apostolo Joseph Osarfo-Akoto mpe mwasi na ye ya kitoko mpo na bomoni na bango ya kofula mpe bokambi ya kongenga, oyo engengisaki nzela na ngai mpe ekolisaki makanisi na ngai. Epesameli na Evangeliste Noumonvi Dodji Paul, mwasi na ye ya charme, mpe na ba missionnaires "Yesu azali Solution",

Na botondi mpo na boninga ya motuya oyo balakisaki ngai mpe elikia oyo batyaki na likoki na ngai ya kolonga. Ezalaki elikia oyo nde epesaki ngai bokasi mpe botindiki oyo esengelaki mpo na kokoba na nzela na ngai.

Na Pasteur Dieudonné Kontevi na mwasi na ye ya charme,

Lokola elembo ya botondi na ngai ya mozindo mpo na boninga na bino ya motuya, mabondeli na bino, mpe elikia na bino ya koningana te epai na ngai. Lisungi na bino ya molende epesaki ngai makoki ya koyika mpiko mpe kosala ete mosala oyo ekokisama. Tika ete mosala oyo ebongi na oyo opesi ngai.

Na mwasi na ngai ya bolingo, mpo na bolingo na ye ya kozanga kondima, motema molai na ye ya kotengatenga te, mpe lisungi ya kokangama te, oyo ezalaki likonzí na ngai mpe ekimelo na ngai.

Na mama na ngai ya bolingo, Mezewe, mpo na bolingo na ye ya mama, milende na ye ya kolemba te, mpe mabondeli ya molende, oyo ebongisaki bomoi na ngai.

Epai ya leki na ngai ya mobali Akouété mpe bandeko na ngai ya basi Kondé, Akouélé, mpe Sylvie, nalingi kopesa botondi na ngai mpo na bolingo, esengo, mpe bozali na bango ya kobondisa, oyo ekómisi bomoi na ngai na bomengo na makambo mingi.

Na tata oyo aboyaki ngai, Christian Gangang Dossou, oyo andimaki ngai mpe apesaki ngai libaku ya kokoma buku oyo, mpe na ndenge yango, apesaki ngai nzela ya kokokisa ndoto yango.

Na bandimi banso ya Nzoto ya Klisto mpe balingami na ngai oyo bazali ntango nyonso kobondela mpo na ngai mpe kopesaka bokambi, kosalisa ngai na kokokisa mokano ya Nzambe mpe kozala na bomoi ya bomengo.

Tika ete buku oyo etelema lokola litatoli ya botondi na ngai epai ya moto nyonso oyo apesaki maboko, na ndenge ya semba to ya semba te, na bokeli na yango.

I - LILOBA YA EBANDELI

Na ebandeli, liboso ete sanza, monzoto, atome, molécule to eloko mosusu ezala, ezalaki kaka Nzambe. Na motema ya makanisi ya Nzambe ezalaki na sekele moko, libombami moko ebombami oyo Ye alingaki kosala. Azalaki na ntina ekeseni mpo na sekele oyo ya seko: Azalaki na mposa ya komimonisa mobimba. Solo oyo eleki monene ezali lokola motó ya likambo ya ntina mingi ya Biblia mobimba, oyo ezali komonisa ete Klisto azali sekele... Libombami ya Nzambe emonisami mpe emonisami. Ezali kati na Ye nde bozangi kobongwana ya bonzambe efandi, mpo engebene na Baebele 13:8 : "Yesu Klisto azali ndenge moko lobi mpe lelo mpe libela." Mwango oyo Nzambe Zoe Monene akokisaki na ebandeli ezali mwango moko lelo mpe ekokokisama mpo na libela na lolenge moko. Kaka ndenge asalaki na bana ya Yisalaele na kala, Akosala yango lelo mpe libela.

Na boumeli ya lisoló ya bato, libombami monene wana ekangaki ntango nyonso mayele ya mayele ya mokili. Zabolo akoki kokanga ntina na yango te, mpe bibongiseli ya mangomba ekoki te kosimba yango kaka na nzela ya mayele ya bato. Emoniseli ya Liloba na nzela ya monoko ya profeta ezali na ntina.

Amosa 3:7 — Mpo Nkolo Nzambe asalaka eloko te kozanga koyebisa sekele na ye epai ya basaleli na ye basakoli.

Mpo na koyeba Nzambe solo, esengeli moto amona Yesu Klisto, mpamba te Ye azali motó ya likambo ya ntina mingi na Makomami nyonso. Mpe mosakoli William Marrion Branham alobaki na lisukulu na ye "Klisto abimisami na Liloba na Ye Moko," asakolaki na mokolo ya 22 Augusto 1965, "Soki otangi Biblia kobanda na Genese tii na Emoniseli mpe omoni Yesu Klisto te, otangi yango mabe; kanga yango mpe banda lisusu."

Klisto akangamaki penepene na basakoli, Nzembo, mpe banzembo ya Kondimana ya Kala. Ntango Amonisaki Liloba na Ye lobi, Azalaki Liloba wana mpenza; ntango atambolaki nzela ya Emause nsima ya lisekwa na Ye, apamelaki bato ya mobembo, kobenga bango malembe mpo na kososola mpo ete bamonaki te ete basakoli nyonso mpe Nzembo ezalaki, na bosolo, elobeli na Ye.

Bakonzi minene ya mangomba, balakisi, mpe bato ya mayele ya ntango ya Yesu batángaki kaka basakoli wana mpe bayembaki Nzembo 22 kati na tempelo, kotobola yango mpenza na maboko mpe na makolo, kokokisaka banzembo oyo bayembaki mpamba te bazalaki bakufi miso na elimo. Lokola Ye azali ndenge moko lelo, kozala moklisto ya solo ezali kaka te mpo na kosala eyambola na lingomba to koloba ete azali mosangani na lingomba moko ya sikisiki. Lolenge se moko ya kozala moklisto ezali mpo na Yesu Klisto oyo abongwanaka te amimonisa ye moko na kofanda kati na yo sikawa, kolakisa bomoi moko oyo Ye amonisaki lobi.

Libombami monene ya Nzambe ezali te molongó ya makambo ya kala oyo ekabwani te, kasi emoniseli ya kokoka, ya mbala misato oyo ebongisami mpo na kozongisa bozalisi na ezalela na yango ya ebandeli. Mokano ya libosoliboso ya Nzambe ezalaki ya komimonisa na nzoto. Mpo ete Azalaki Tata ya Seko, . Alingaki botata, mpe nzela se moko mpo na Ye amonisa mobimba ezaleli oyo mpe amimonisa epai ya bato ezalaki ya kokoma Mwana—Moto. Na yango, Nzambe alongwaki na Yehova monene oyo akangaki esika mpe ntango nyonso mpo na kotya bokangami ya bondeko na bato oyo babungi —oyo ezali ndenge tozali; Akomaki Nzambe na mosuni, amonisaki botondi ya Bonzambe na nzoto, oyo azali YESU.

Mokano na ye ya mibale ezalaki ya kozala na esika ya liboso na Nzoto na Ye ya bandimi—Mwasi na Ye ya Libala. Atambolaki elongo na Adama mpe Eva na malili ya mpokwa, kasi lisumu ekaboli bango na miso na Ye. Na nzela ya Klisto, Nzambe afandi kati na bato na Ye na ndenge ya penepene mpenza ete bakomi "baombo ya bolingo" mpe bakangami ya Liloba na Ye, kokanga libumu ya bozali na bango na makanisi ya kosangisa mpe ya mayele ya mokili.

Mokano na ye ya misato ezali ya kozongisa Bokonzi oyo ezali koya, kozongisa na libateli Mwasi na Ye ya Libala oyo asikolami na Edene.

Matai 25:1-13 — Lisese ya Bangondo Zomi

Bongo Bokonzi ya likoló ekokokana na bangondo zomi oyo bazwaki miinda na bango mpe babimaki mpo na kokutana na mobali ya libala. Mitano kati na bango bazalaki bazoba, mpe mitano bazalaki na bwanya. Bazoba, bamemaki miinda na bango, bamemaki mafuta elongo na bango te; kasi bato ya mayele bazwaki mafuta na bambeki elongo na miinda na bango. Wana mobali ya libala azwaki retare, bango nyonso bakómaki kolala mpongi mpe balalaki. Na katikati ya butu, koganga moko ebetaki: "Mobali ya libala oyo! Bima mpo na kokutana na ye!" Na nsima, bangondo wana nyonso balamukaki mpe babongisaki miinda na bango. Bazoba balobaki na bato ya mayele ete: "Pesá biso mwa mafuta na yo, mpo miinda na biso ezali kozima." Bato ya mayele bayanolaki ete: "Te, elingaki kokoka te mpo na biso mpe mpo na bino; bókende na esika na yango epai ya baoyo bazali koteka, mpe bósomba mwa ndambo mpo na bino moko." Ntango bazalaki kokende kosomba mwa ndambo, mobali ya libala akómaki; baoyo bamibongisaki bakotaki elongo na ye na feti ya libala, mpe ekuke ekangamaki. Na nsima, bangondo mosusu bakómaki mpe balobaki ete: "Nkolo, Nkolo, fungolá biso porte." Kasi ayanolaki ete: "Nazali koyebisa bino solo ete nayebi bino te." Yango wana, bólala mpongi te, mpo boyebi mokolo to ngonga te.

Soki totali yango na pole oyo, lolenge ya solo ya Nzambe ekomi polele: Tata, Mwana, mpe Molimo Mosantu.

Mokapo 1: Libombami ya Yesu Klisto na Mikolo ya Nsuka

Emoniseli ya Yesu na Escachologie

Na eschatologie, emoniseli ya Yesu esalaka lokola esika ya ntina oyo ebongisaka bososoli na biso ya ntango ya nsuka. Yesu Klisto azali kaka te moto oyo azali na ntina mingi na lisolo ya bato; Azali kosangisa nsuka ya bisakweli mpe mabombami ya Biblia oyo emonisami na Makomami mobimba. Mateya mpe misala na ye Mpo na kososola yango, elilingi ya ndako ya esambiselo esalelamaka mingi: moto atelembi afundami mpe azali na ngambo mpo na mabunga na ye (lisumu), kasi Nzambe, mosambisi monene, apesi ekateli ya kolongolama na etumbu —te mpo ete mofundami azali na ngambo te, kasi mpo na mbeka ya Yesu Klisto. Na mokuse, likanisi ezali kolimbisa. Ezali liloba ya mibeko oyo elimboli mpenza "kosakola moyengebene." Oyo ezali likanisi ya ntina: Nzambe akomisaka moto ya kokoka te na ngonga wana ya sikisiki; kasi, apesi bango (na lisolo ya bato babengaka yango "imputing") bosembo ya Yesu. Ezali lokola nde mondimi alati elamba ya peto oyo ebombaka mabunga na bango na mosambisi.

KOSEPELA

1. Kokabola (Ndimbola ya solosolo) .

Na Biblia, kosantisa eloko, esika to moto elimboli kolongola yango na kosalelama mpamba to ya mbindo mpe komipesa yango bobele mpo na mosala ya Nzambe. Na boye, mokolo ya Saba esantisami (elongolami), kaka ndenge biloko ya Tempelo ezali. Mpo na moto moko, yango elimboli ete bazali sikawa ya Nzambe.

BATISI YA MOLIMO MOSANTU

Libatizi ya Molimo Mosantu ezali bokutani ya nguya ya molimo na kati ya kondima ya boklisto, atako ndimbola na yango ya sikisiki ezali likambo monene oyo ekesenisaka mangomba ndenge na ndenge ya boklisto.

Liloba yango euti na Kondimana ya Sika, epai Yoane Mobatizi asakolaki ete, ntango azalaki kobatiza bato na mai, Yesu “akobatiza bango na Molimo Mosantu mpe na moto.”

Mpo na kokanga ntina na ndimbola na yango, ekozala malamumu tótalela banzela mibale ya minene oyo baklisto balimbolaka likambo yango:

1. Botali ya Pantekote mpe ya Evangélique ("Mosala ya mibale" oyo epesaka nguya) .

Mpo na ba Pantekote, ba Charismatiques, mpe bakristu mingi oyo bazali na lingomba te, libatizi ya Molimo Mosantu ezali likambo ya molimo ya nguya mpe ekeseni oyo esalemaka nsima ya kolongisama ya moto. Ntina: Etalelami lokola "batisimo ya nguya" mpo na bomoi mpe mosala ya boklisto. Epesaka mondimi mpiko ya mpiko ya kokabola bondimi na bango mpe epesaka makabo ya molimo.

Bilembeteli: Teoloji ya Pantekote elobi ete elembo ya ebandeli ya nzoto ya kozwa batisimo oyo ezali koloba na minoko (kobondela na monoko oyo eleki ya bomoto oyo molobi ayebi te), oyo ezali komonisa likambo oyo bantoma bakutanaki na yango na Mokolo ya Pantekote oyo elobelami na Biblia.

Likambo oyo esalemaki: Mbala mingi balobelaka yango lokola liyoki mozindo ya bozali mpe bolingo ya Nzambe, mpe kotondisa ya elimo.

2. Likanisi ya bonkoko ya Protesta mpe ya Katolike (Kokotisama na Lingomba) . Mpo na kososola yango, elilingi ya ndako ya esambiselo esalelamaka mingi: moto atelembi afundami mpe azali na ngambo mpo na mabunga na ye (lisumu), kasi Nzambe, mosambisi monene, apesi ekateli ya kolongolama na etumbu —te mpo ete mofundami azali na ngambo te, kasi mpo na mbeka ya Yesu Klisto. Na mokuse, likanisi ezali kolimbisa. Ezali liloba ya mibeko oyo elimboli mpenza "kosakola moyengebene." Oyo ezali likanisi ya ntina: Nzambe akomisaka moto ya kokoka te na ngonga wana ya sikisiki; kasi, apesi bango (na lisolo ya bato babengaka yango "imputing") bosembo ya Yesu. Ezali lokola nde mondimi alati elamba ya peto oyo ebombaka mabunga na bango na mosambisi.

KOSEPELA

1. Kokabola (Ndimbola ya solosolo) .

Na Biblia, kosantisa eloko, esika to moto elimboli kolongola yango na kosalelama mpamba to ya mbindo mpe komipesa yango bobele mpo na mosala ya Nzambe. Na boye, mokolo ya Saba esantisami (elongolami), kaka ndenge biloko ya Tempelo ezali. Mpo na moto moko, yango elimboli ete bazali sikawa ya Nzambe.

BATISI YA MOLIMO MOSANTU

Libatisi ya Molimo Mosantu ezali bokutani ya nguya ya molimo na kati ya kondima ya boklisto, atako ndimbola na yango ya sikisiki ezali likambo monene oyo ekesenisaka mangomba ndenge na ndenge ya boklisto.

Liloba yango euti na Kondimana ya Sika, epai Yoane Mobatisi asakolaki ete, ntango azalaki kobatisa bato na mai, Yesu "akobatisa bango na Molimo Mosantu mpe na moto."

Mpo na kokanga ntina na ndimbola na yango, ekozala malamu tótalesa banzela mibale ya minene oyo baklisto balimbolaka likambo yango:

1. Botali ya Pantekote mpe ya Evangélique ("Mosala ya mibale" oyo epesaka nguya) .

Mpo na ba Pantekote, ba Charismatiques, mpe bakristu mingi oyo bazali na lingomba te, libatisi ya Molimo Mosantu ezali likambo ya molimo ya nguya mpe ekeseni oyo esalemaka nsima ya kolongisama ya moto. Ntina: Etaelami lokola "batisimo ya nguya" mpo na bomoi mpe mosala ya boklisto. Epesaka mondimi mpiko ya mpiko ya kokabola bondimi na bango mpe epesaka makabo ya molimo.

Bilembeteli: Teoloji ya Pantekote elobi ete elembo ya ebandeli ya nzoto ya kozwa batisimo oyo ezali koloba na minoko (kobondela na monoko oyo eleki ya bomoto oyo molobi ayebi te), oyo ezali komonisa likambo oyo bantoma bakutanaki na yango na Mokolo ya Pantekote oyo elobelami na Biblia.

Likambo oyo esalemaki: Mbala mingi balobelaka yango lokola liyoki mozindo ya bozali mpe bolingo ya Nzambe, mpe kotondisa ya elimo.

2. Likanisi ya bonkoko ya Protesta mpe ya Katolike (Kokotisama na Lingomba) . Baklisto ya mbongwana, ya Baptiste, ya Katolike mpe ya Lingomba ya Ortodokse batalelaka te Libatisi ya Molimo Mosantu lokola likambo oyo ekeseni na mayoki. Esalemaka nde mpenza ntango moto atye kondima na ye epai ya Klisto.

Ntina: Ezali mosala oyo eleki ya bomoto oyo na nzela na yango Molimo Mosantu azali kotia mondimi ya sika na kati ya "Nzoto ya Klisto" ya molimo —elingi koloba Eklezia. Yango emonisi likambo moko na kobotama lisusu.

Mecanisme : Ezali réalité théologique invisible, ndenge elobami na 1 Bakolinti 12:13 ("Mpo biso nionso tobatisamaki na Molimo moko po tosala nzoto moko"). Uta mokolo ya yambo mpenza ya kondima na bango, Molimo Mosantu afandi na kati ya mondimi nyonso ya solo.

Botondisi oyo elandi : Makanisi oyo esimbaka ete, atako ezali kaka na batisimo moko ya Molimo Mosantu (oyo esalemaka na ngonga ya lobiko), moklisto akoki kokutana na "kotondisa" mingi oyo elandi ya Molimo Mosantu na bomoi na ye mobimba, moko na moko esalemaka mpo na misala ya sikisiki to bileko ya bokoli ya molimo.

Engebene na baye bandimi nsango ya ntango ya nsuka ya William Marrion Branham, ezali Molimo ya Yesu Klisto kati na bino: Ezali Moto mpenza ya Klisto mpe Molimo ya Klisto oyo azali kofanda na Eklezia na Ye mpe na mondimi nyonso mpo na kokoba misala ya Nzambe.

Elembo: Yango ezali komonisa "mosala oyo esilaki" ya Nzambe, oyo ezali kosala lokola endimiseli, libateli, mpe litatoli na yo ete okangami uta seko kino seko, to "kino mokolo ya bosikoli na yo."

Elembo mpe bokeseni: Ndenge kaka kokatama ngenga ezalaki elembo ya mosuni oyo epesami na Abraham mpo na kokabola bato na ye na mokili, Molimo Mosantu ezali kokatama ngenga ya molimo ya motema oyo ekaboli Eklezia ya Nzambe na bindimeli, bindimeli mpe mangomba mosusu nyonso. Mobondisi mpe Bopemi: Oyo ezali bopemi mpe kimia ya nsuka oyo esakolamaki na Kondimana ya Kala, kopesaka eteni ya kosepelisa mpe libondisi oyo epesaka nzela na balembi kozwa bopemi.

Mobundi: Atelemi na esika na yo, amonisi mawa, abondeli mpo na kozanga boyebi na yo, mpe abondeli likambo na yo ntango ozali kotambola na mokili ya molili mpe ya likama.

Nguya oyo euti na Likolo: Oyo ezali te nguya oyo euti na lingomba, na episkopo, na libatisi ya mai, to na diplome, kasi nguya ya molimo ya solo oyo epesami na bandimi mpo na kokómisa bango batatoli ya mpiko mpo na Klisto.

Na mokuse, Molimo Mosantu ezali ekuke ya Nzambe ya polele epai ya Klisto, kopesaka bomoi, kobikisa, bolamu, lisekwa, mpe likoki oyo eleki ya bomoto ya kozwa Nzambe na liloba na Ye—ata soki ekoki komonana lokola likambo ya koseka to ya kokamwa na mokili mobimba.

Kososola likanisi ya libombami na Makomami

Likanisi ya libombami na Makomami ezali na mokumba monene mpo na kososola lisolo ya lobiko na nzela ya Yesu Klisto. Na Biblia mobimba, mabombami elobelami lokola...bosolo ya bonzambe mbala mingi ebombamaka na bososoli ya bato kino emonisami na nzela ya likabo ya molimo. Likanisi oyo eyokani na mateya ya eschatologie ya Yesu, oyo etondi na emoniseli ya nsuka ya mabombami yango na kati ya mikolo ya nsuka. Bomoi na ye, liwa, mpe lisekwa na ye esalaka lokola libiangi ya clarion, kobengisaka bandimi mpo na kozinda na mozindo na bosolo ya mozindo oyo ezali na Makomami.

Mbala mingi balobelaka Yesu lokola libombami oyo emonisami, mingimingi na Kondimana ya Sika. Mateya na ye ezali kopesa polele makambo oyo ebombami ya mwango ya Nzambe mpo na bato, ememaka polele na makambo ya mindondomindondo ya kondima. Baevanzile ezali kolakisa ndenge nini Yesu akokisaki bisakweli mpe mabombami ya Kondimana ya Kala, kopesaka bososoli ya mobimba ya lobiko. Kokokisama oyo ezali konyata ete Yesu azali kaka moto ya lisolo ya bato te kasi azali moto ya ntina mingi na eschatologie, oyo azali kokanga bokeseni kati na mokano ya bonzambe (koya kobikisa bato) mpe bososoli ya bato (mposa ya solo).

Na boklisto ya ntango na biso, bopusi ya mateya ya Yesu ezali kokoba koyokana, kobongisa bindimeli mpe misala ya bandimi ya mikolo na biso. Nsango na ye elendisaka moto na moto ayamba bososoli ya molimo, kopesaka bango likoki ya koyeba mateya ya lokuta oyo ekoki kobebisa ntina ya mokumba na Ye na lobiko ya bato. Bososoli ya boye ezali na ntina mingi na eleko oyo bandimbola ndenge na ndenge ya Makomami ezali kowelana mpo na kotya likebi, mbala mingi ememaka na mobulungano mpe bokabwani kati na baklisto.

Ndimbola ya Mokanda ya Emoniseli ezali komonisa lisusu etelemelo ya Yesu lokola moto ya ntina mingi na drame ya lobiko oyo ezali kofungwama. Lokola Alfa mpe Oméga, Yesu azali kosangisa ebandeli mpe nsuka ya mwango ya bosikoli ya Nzambe, komonisáká ntina ya nsuka ya bozali ya moto. Emonaneli oyo ezali kolendisa bato ya sembo bákota na makambo ya mindondomindondo oyo ezali na mikanda ya esakweli, mpe ezali kosenga bango básosola elikya mpe bondimi oyo Yesu azali komema na kati ya mimekano ya mikolo ya nsuka.

Na nsuka, kososola libombami ya Yesu Klisto ezali na ntina mingi mpo na kosimba likanisi ya lobiko na mikolo ya nsuka. Bomo na ye ezali ndakisa ya nguya ya bondimi, kopesaka makasi mpe bokasi ya koyika mpiko na bandimi oyo bazali kokutana na mimekano mpe matungisi. Lokola mangomba ya boklisto ya ntango oyo ezali kozwa bofuli uta na mateya ya Yesu, esengeli kotikala na moboko na mabombami oyo emonisami ya Makomami, kosala ete kondima na bango eyokana na nsango ya mbongwana ya lobiko oyo Yesu ateyaki.

Mokapo 2: Yesu Klisto lokola kokokisama ya bisakweli ya Biblia

Bisakweli ya Kondimana ya Kala oyo etali Masiya

Kondimana ya Kala etondi na bisakweli oyo esakolaki koya ya Masiya, moto ya ntina mingi na eschatologie ya boklisto. Makomi wana ya kala etye moboko mpo na kososola mokumba ya Yesu Klisto kati na lobiko mpe kokokisama ya bilaka....ya nzambe. Uta makomi ya liboso, kozela mobikisi ezalaki nsinga ya bato nyonso oyo esalemi na elamba ya bindimeli ya Bayuda mpe ya boklisto, komonisáká ntina ya Yesu lokola nsuka ya masakola wana ya esakweli.

Moko ya bisakweli oyo eleki kokamwa ezali na Yisaya 53 :

1 Nani andimi nsango na biso? Nani andimi makambo oyo toyoki?

+ 2 Akolaki liboso na ye lokola molona ya pepele, lokola mosisa na mabele ya kokauka; Azalaki na kitoko te mpe na nkembo te mpo na kobenda biso, mpe eloko moko te na lolenge na ye ya komonana esalaki ete tózala na mposa na ye.

+ 3 Lokola bato batyolamaki mpe basundola biso, moto ya mawa mpe ayebaki mpasi, lokola moto oyo bato babombaka bilongi na bango, totyolaki ye mpe tozalaki kopesa ye motuya te.

4 Nzokande ezalaki bampasi na biso oyo amemaki, bampasi na biso amemaki; atako tozalaki kotalela ye lokola etumbu na Nzambe, abetami mpe anyokwamaki.

5 Kasi azokisamaki mpo ya bobukami bwa biso, abukamaki mpo ya mabe ma biso; etumbu oyo ememeli biso kimia ekweyi likolo na ye, mpe na bampota na ye tobikisami.

6 Bisu nyonso tobungaki nzela lokola bampate, moto na moto alandaki nzela na ye; mpe Nkolo atiaki likolo lya ye bobé bwa biso banso.

7 Anyokwamaki mpe anyokwamaki, nzokande afungolaki monoko na ye te; lokola mwana-mpate oyo amemi na esika ya koboma, lokola mpate oyo efandi nyé liboso ya bakatisi na yango, afungolaki monoko na ye te.

8 Alongolamaki na minyoko mpe na bosambisi; Mpe o ntei ya baye ba nkola ya ye, nani andimaki ete akatamaki uta o mboka ya bato ya bomoi mpe abetamaki mpo ya masumu ma bato ba ngai?

Bapesaki ye lilita elongo na bato mabe, mpe na bazwi na liwa na ye, atako asalaki mobulu te mpe bokosi ezalaki te na monoko na ye. Basalaki lilita na ye elongo na bato mabe, mpe elongo na bazwi na liwa na ye, atako asalaki mobulu te mpe bokosi ezalaki te na monoko na ye.

10 Esepelaki na Nkolo konyata ye na mpasi... Sima ya kopesa bomoi na ye lokola mbeka mpo na lisumu, akomona bana na ye mpe akoyeisa mikolo na ye molai; mpe bolingi bwa Nkolo bokozwa bomengo o maboko ma ye.

11 Na ntina ya mpasi ya molimo na ye, akomona yango mpe akotonda; na nzela ya boyebi na ye, mosaleli na ngai ya sembo akokolongisa bato mingi, mpe akomema mabe na bango.

12 Yango wana nakopesa ye eteni moko o ntei ya bato minene, mpe akokabola biloko bipunzami elongo na bato ya nguya, zambi asopaki bomoi bwa ye o liwa, mpe atangamaki o ntei ya babuki mobeko. Yango wana nakopesa ye eteni na kati ya bato minene, mpe akokabola biloko na bato ya makasi, mpo asopaki bomoi na ye kino na liwa, mpe azalaki.....batangami na kati ya babuki mibeko. Mpo amemaki lisumu ya bato mingi mpe abondelaki mpo na babuki mibeko.

...esika mosali oyo azali konyokwama alobelami lokola amemi mabe ya bomoto. Eteni oyo ezali koyokana na mozindo na kati ya Kondimana ya Sika, epai wapi kobakama na ekulusu mpe lisekwa ya Yesu ekokisaka bilikya oyo basakoli batyaki. Bililingi ya mpasi mpe bosikoli elobaka mbala moko na mikakatano oyo bandimi bakutani na yango, kopesaka elikia mpe bondimisi na katikati ya mimekano ya bomoi—mingiminingi na kati ya mikakatano ya ntango ya nsuka.

Mika 5:2 epesi mpe esakweli moko ya ntina mingi oyo ezali kotya esika oyo Masiya abotamaki na Beteleme. Likambo yango oyo emonani lokola ete ezali petee ezali komonisa ndenge oyo Nzambe abongisaki makambo oyo ememaki na boyei ya Yesu. Bokeseni ya esakweli oyo ezali kolendisa lisolo ya Yesu lokola Masiya oyo azali kozelama, kokangisaka ebandeli na ye ya komikitisa (kobotama na ye) na mwango monene ya mwango ya lobiko ya Nzambe. Ebengisi bandimi kokanisa na ntina ya nguya ya bondimi mpo na koyeba kokokisama ya bonzambe na bisika oyo bakanisaki te.

Lisusu, mikanda ya esakweli ya Kondimana ya Kala ezali kopesa ntina mingi na mokumba ya Masiya lokola mokonzi mpe mokonzi oyo akotya kimya mpe bosembo. Zekalia 9:9 esakoli boyei ya mokonzi oyo ayei na komikitisa, komata na mpunda —likambo oyo na nsima emonisami na masolo ya Kondimana ya Sika oyo elobeli bokoti ya Yesu na Yelusaleme na elonga. Dualité oyo ya lokumu mpe ya komikitisa esangisi complexité ya mission ya Yesu mpe lolenge ya Bokonzi ya Nzambe, kotelemela bososoli ya ntango oyo ya nguya mpe bokonzi.

Mpo na kosukisa, bisakweli ya Kondimana ya Kala oyo etali Masiya ezali moboko ya ntina mpo na kososola mokumba ya Yesu Klisto na eschatologie. Bazali bobele te kondimisa bomoto na ye kasi bazali mpe kopesa bososoli na bopusi ya mbongwana ya mateya na ye likoló na boklisto ya mikolo na biso. Lokola bandimi bazali kotambola na mindondo ya bondimi mpe bososoli na mokili ya lelo, bisakweli oyo etikali mwinda ya elikia, kotambwisaka bango epai ya emoniseli ya nsuka ya lobiko na mikolo ya nsuka.

Bondimisi ya Kondimana ya Sika ya Yesu lokola Bokokisi

Kondimana ya Sika ezali kolakisa bondimisi ya nguya ya Yesu Klisto lokola kokokisama ya bisakweli ya Kondimana ya Kala mpe mwango ya bonzambe mpo na lobiko. Na kati ya Baevanzile mobimba, Yesu amonisami bobele lokola molakisi to mosakoli te, kasi lokola momemi mpenza ya bilaka ya Nzambe. Motó ya likambo oyo ya ntina ezali kolendisa kondima ete Makomami nyonso esukaka na bomoi na ye, liwa, mpe lisekwa na ye, kosala lokola likambo ya ntina mingi na lisolo ya bosikoli. Soki moto ataleli makambo yango oyo endimisi, akoki koyeba ndenge oyo Yesu akokisaka bilikya ya masiya oyo Makomami ya Liebele elobeli. Paulo azali koloba makasi ete Yesu azali Adama ya sika, oyo botosi na ye ememaka na bomoi —na bokeseni na kozanga botosi ya Adama, oyo ekotisaki lisumu mpe liwa na.....mokili ya mokili. Molongo oyo ya teoloji ezali kolakisa mokumba ya Yesu lokola moto ya bosikoli oyo azongisaka boyokani ya bomoto oyo ebukanaki na Nzambe. Ezali na nzela ya lisekwa na Ye nde bandimi bazwaka elikia mpe bondimisi ya bomoi ya seko, na yango kondimisa lisusu mokumba na Ye lokola Masiya oyo alakamaki.

Lisusu, Mokanda ya Emoniseli ezali komonisa polele Yesu lokola moto ya ntina mingi na makambo ya nsuka. Awa, Ye alakisami lokola Alpha mpe Omega—ebandeli mpe nsuka—kopesaka ntina na bomoto na Ye ya seko mpe bokonzi na Ye likolo ya bozalisi nyonso. Bimonaneli bipesamaki na Yoane bimonisi ete Yesu akokokisa na nsuka bilaka ya bozongisi mpe bosambisi, kotelemisa bokonzi na Ye mpe bokonzi na Ye. Botali oyo ya eschatologie ebengisi bandimi koyeba ntina ya Yesu na bopanzani ya mwango ya bosikoli ya Nzambe na lisolo mobimba.

Na boklisto ya ntango na biso, mateya ya Yesu ezali kokoba koyokana na mozindo, kobongisa bindimeli mpe misala ya bamilio ya bato. Libiangi na ye mpo na bolingo, mawa, mpe bosembo ezali kotelemela bandimi mpo na kozala na bomoi engebene na ndakisa na Ye, kolendisaka bondimi oyo esanganaka na molende na mokili. Bopusi ya mateya ya Yesu na ba mouvements chrétiens ya mikolo oyo ezali ko souligner importance ya ko comprendre Ye lokola kokokisama ya ba mystères bibliques, kolendisaka bandimi na kososola bosolo na kati ya ebele ya bandimbola pe mateya oyo ezali lelo.

Na nsuka, kotala Yesu lokola kokokisama ezali kobengisa bososoli ya molimo ya mozindo kati na bandimi. Na eleko oyo ezali na mobulungano mpe mateya ya lokuta, koyeba mokumba ya Yesu lokola libombami oyo emonisami na mikolo oyo ya nsuka ekómi na ntina mingi. Nguya ya bondimi na Yesu ebongisaka kaka te bato moko na moko mpo na kotambwisa mikakatano ya ntango ya nsuka kasi lisusu efulaka boyokani ya mbongwana elongo na Ye. Bososoli oyo ya Yesu lokola kokokisama ezali kaka te ya teoloji; Ezali libiangi ya kozala na bomoi na ntina ya bomoi mpe mateya na Ye na ntango ya lelo, ntango tozali kozela kokokisama ya nsuka ya bilaka na Ye na mikolo mizali koya.

Mokapo 3: Mosala ya Yesu na makambo oyo ekosalema na ntango ya nsuka

Boyeyi ya Mibale ya Klisto

Boyeyi ya Mibale ya Klisto ezali likambo ya ntina mingi na eschatologie ya boklisto, oyo ezali komonisa kokokisama ya bisakweli ya Biblia oyo etali bozongi ya Yesu. Liteya oyo endimisi ete Yesu akozonga na nkembo mpo na kosambisa bato ya bomoi mpe bakufi, komema elongo na Ye elikya ya lobiko mpo na bandimi. Kozela likambo oyo esili kozala libanga ya nse ya bondimi ya boklisto, kopesaka elaka ya bosembo ya nsuka mpe bozongisi na mokili oyo mbala mingi emonisami na mpasi mpe masumu.

Na boumeli ya lisoló ya bato, bandimbola ndenge na ndenge ya bozongi ya Klisto ebimaki, oyo ezali komonisa bososoli ndenge na ndenge ya mokumba ya Yesu na lobiko. Basusu batalelaka yango lokola bozongi ya solo, nzokande basusu balimbolaka yango na ndenge ya elilingi, bazali kopesa ntina mingi na bozali ya elimo ya Klisto kati na bomoi ya bandimi. Ata soki ndimbola ezali nini, bozali ya ntina ya Yesu na lisolo oyo etikali kobongwana te, ko souligner ntina na Ye lokola emoniseli ya suka ya mwango ya Nzambe mpo na bomoto.

Mateya ya Yesu na ntina ya bozongi na Ye elendisi bandimi kotikala ekenge mpe sembo liboso ya mikakatano. Na boklisto ya mikolo oyo, libiangi oyo ya komilengela ezali koyokana na mozindo, lokola mingi bakutanaka na bozangi bondimi na bomoi na bango moko mpe na mokili nzinganzinga na bango. Elaka ya bozongi ya Klisto esalaka kaka te lokola liziba ya elikia kasi lisusu lokola botindiki mpo na kozala na bomoi oyo eyokani na mateya na Ye, kolendisaka misala ya bolingo, bosembo, mpe ngolu na bomoi ya mokolo na mokolo.

Nzokande, likambo ya bozongi ya Klisto ekoki mpe komema na mobulungano mpe kopalanganisa mateya ya lokuta. Bososoli ya elimo ezali na ntina mingi mpo na koyeba bandimbola oyo ekeseni na nsango ya ntina ya Yesu. Na kotikala na moboko na Makomi mpe mateya ya solo ya Klisto, bandimi bakoki kotambola na mindondo ya masolo ya eschatologie mpe kotikala ngwi na kondima na bango. Na nsuka, Bozongi ya Klisto ezali komonisa bosolo ya mozindo na oyo etali mposa ya Nzambe ya boyokani na bato. Ezali komonisa kokokisama ya bilaka ya Nzambe mpe kokokisama ya mabombami oyo Yesu abimisaki. Lokola bandimi bazali kozela na mposa makasi likambo oyo, bakundolami nguya ya mbongwana ya bondimi na Yesu, oyo epesi bango makoki ya kokutana na mikakatano ya mikolo ya nsuka na mpiko mpe na elikia.

Mosala ya Yesu na kosambisa mpe na bozongisi

Na lisolo oyo ezali kofungwama ya eschatologie, Yesu Klisto ateleme lokola moto ya ntina mingi na oyo etali mitó ya makambo ya kosambisa mpe ya kozongisama. Mateya na ye, oyo euti na bolingo mpe mawa, epesi moboko mpo na kososola bosambisi ya bonzambe—oyo ezali bobele kopesa etumbu te kasi ya kozongisa. Likanisi oyo ezali komonisa ete mokumba ya Yesu eleki kokweisama ya petée; kasi, Abengisi bomoto na boyokani ya mbongwana na Nzambe. Na koyebaka Yesu lokola momonisi ya bosembo mpe ngolu ya Nzambe, tokoki kosepela na lolenge nini bomoi mpe nsango na Ye esalaka lokola motambwisi mpo na bandimi oyo bazali kotambwisa makambo ya mindondo ya ntango ya nsuka.

Mokanda ya Emoniseli ezali komonisa polele bokonzi ya Yesu na ntango ya Kosambisama ya Nsuka. Lokola Mwana na Mpate ya Nzambe, Ye alakisami lokola mosambisi mpe mosikoli, kongenga lolenge mibale ya etinda na Ye. Bokonzi na ye ya kosambisa euti na bolingo na Ye ya mbeka, oyo esali moboko ya bozongisi. Kososola mokumba ya Yesu na bosambisi emonisaka elikia moko ya mozindo oyo epanzani koleka bobangi ya etumbu, kopesaka libaku ya boyamboli mpe ya sika. Dualité oyo elendisaka bandimi bakanisa na bomoi na bango mpe bamiyokanisa na mateya ya Klisto na kozelaka bozongi na Ye.

Lisusu, mateya ya Yesu emonisi ntina ya kondima liboso ya mikakatano ya ntango ya nsuka. Na mokili oyo etondi na mobulu mpe bozangi bondimi ya ntango nyonso, maloba na Ye ememaka libondisi mpe makasi na bomoto. Na kotiaka makanisi na kondima na Yesu, bandimi bakoki kozwa mpiko ya kokutana na mateya ya lokuta mpe kotikala ngwi na bomipesi na bango na bosolo. Likambo oyo ya mokumba na Ye ezali na ntina mingi, lokola epesaka bato moko moko makoki ya kososola makambo ya mindondo ya boklisto ya mikolo oyo, kosala ete batikala kokangama na nsango ya solo ya Nsango Malamu na katikati ya bandimbola ndenge na ndenge ya etinda na Ye.

Bozongisi na nzela ya Yesu esuka te na lobiko ya moto na moto; Epanzani na kobikisama ya lisanga ya masanga mpe bikolo. Mosala na ye emonisaki ndakisa ya komibanzabanza mozindo mpo na bato oyo batyamaki pembeni mpe banyokolami, emonisaki mposa ya Nzambe ya kozongisama mobimba. Na mikolo ya nsuka, bandimi babengami mpo na kosangisa mission oyo ya bozongisi na kolukaka bosembo mpe boyokani na mokili oyo ekabwani. Na kosangana na molende na mosala ya Yesu ya kozongisa, baklisto bakoki kopesa maboko na lisolo ya elikia ya monene oyo ezali komonisa motema ya Nzambe mpo na bato.

Mpo na kosukisa, kososola mokumba ya Yesu na bosambisi mpe bozongisi ebakisaka bokangami na biso ya etinda na Ye na mikolo ya nsuka. Ebengisi bandimi koyamba mateya na Ye, komipesa na bososoli ya molimo, mpe komilengela mpo na bozongi na Ye na liyoki ya lombangu mpe elikia. Ntango tozali kotambola na mindondo ya bondimi na lisanga ya ntango na biso, tokundolisami nguya ya mbongwana ya bolingo ya Yesu —oyo esambisaka kaka te kasi lisusu ezongisaka, kopesaka nzela ya lobiko mpo na banso bandimi.

Mokapo 4: Kolimbola Emoniseli

Yesu lokola Mwana-Mpate mpe Nkosi

Na mateya oyo etali Yesu, bilembo mibale ya nguya ebimi: Mwana-Mpate mpe Nkosi. Lokola azali Mwana na Mpate, Yesu azali na kati ya mbeka, komikitisa, mpe kokokisama ya bilaka ya esakweli. Elilingi oyo ezali kolakisa mokumba na Ye na komema masumu ya bomoto, kopesaka bosikoli na nzela ya liwa na Ye ya mbeka. Na contexte ya eschatologie, kososola Yesu lokola Mwana na Mpate ezali na ntina mingi mpo na kosimba bozindo ya bolingo ya Nzambe mpe mwango ya lobiko na mikolo ya nsuka. Mosala na ye lokola Mwana na Mpate ya mbeka ekokisaka kaka te mabombami ya Biblia kasi ezali mpe kolendisika likanisi ya ngolu na boklisto ya mikolo oyo.

Contrairement, Yesu lokola Nkosi azali komonisa makasi, bokonzi, mpe bosembo ya bonzambe. Elembo oyo ya nguya ezali kolakisa etelemelo na Ye lokola Mokonzi ya Bakonzi, oyo na nsuka akozonga mpo na kosambisa bato ya bomoi mpe bakufi. Likambo ya Nkosi ezali komonisa lolenge ya kolonga mpe ya elonga ya Klisto, mingimingi na likambo ya Emoniseli, epai wapi Ye amonisami lokola moto oyo alongi mabe mpe azongisaka molongo. Boweli oyo ebakisaka bososoli na biso ya mokumba ya Yesu, kolakisa lolenge nini Ye azali kosangisa mawa mpe bokonzi, ya ntina mpo na bososoli ya molimo na koyeba mateya ya solo etali Ye.

Bosangisi kati na Yesu lokola Mwana-Mpate mpe Nkosi esalaka lokola bokundoli ya mozindo ya bokatikati kati na ngolu mpe bosambisi. Na mikolo ya nsuka, bandimi babengami mpo na kozala na bondimi na makambo nyonso mibale ya Yesu, kotia motema na ngolu na Ye wana bazali kondima nguya na Ye. Kondima yango ezali na ntina mingi liboso ya mikakatano ya bato ya ntango na biso, epai kuna mateya ya lokuta mbala mingi ebebisaka lolenge ya solo ya Klisto. Kososola Yesu lokola Mwana na Mpate mpe Nkosi epesaka bandimi makoki ya kotambwisa mikakatano oyo na bososoli ya molimo, kosala ete ezala na moboko na bosolo ya Biblia. Lisusu, elilingi wana ya mibale ya Yesu ezali na bopusi likoló na bibongiseli ya boklisto ya ntango na biso, mpe yango ezali kotinda bato báluka mateya na Ye na mozindo. Lokola kokokisama ya mabombami ya Biblia, Yesu abengisi bandimi mpo na komipesa na Makomi mpe koyeba mwango ya lobiko oyo ezali kofungwama. Mateya na ye efulaka ba mouvements oyo ezali kopesa ntina na bolingo, lisanga, mpe bosembo ya bizaleli malamumu, kolakisa ntina ya bomoto na Ye ya mbeka mpe ya bokonzi. Bopusi oyo ebongisaka lolenge nini boklisto ya mikolo oyo ezali kotalela makambo ya bomoi mpe bokoli ya molimo, kolendisaka bandimi ete bákotisa mitinda ya Mwana na Mpate mpe ya Nkosi.

Na nsuka, Yesu lokola ezala Mwana na Mpate mpe Nkosi akangaki lolenge ya makambo nyonso ya misio na Ye. Kobanda na kopesa lobiko kino na kosalela bosembo ya bonzambe, bilembo oyo epesaka molongo mpo na kososola bopusi na Ye na mokili. Na kotalaka mikumba oyo, moto na moto bakundolami elikia mpe mokumba oyo esanganaka na bondimi na Klisto. Lokola moto ya ntina ya Emoniseli mpe fungola ya lobiko, Yesu abengi bayekoli na Ye mpo na koyamba ezala komikitisa na Ye mpe nguya na Ye, kobongisaka bango mpo na kokokisama ya nsuka ya bilaka na Ye na mikolo ya nsuka.

Mitó ya makambo ya ntina ya Emoniseli elongo na Yesu na Centre

Buku ya Emoniseli ezali kolakisa tapisserie ya koningana mpe ya mindondo ya mitó ya makambo, nyonso esanganaka na Yesu Klisto lokola moto ya ntina. Na kati ya makomi mobimba, Yesu amonisami kaka te lokola mosambisi mpe mokonzi, kasi lisusu lokola mwana-mpate ya mbeka oyo liwa mpe lisekwa na ye ezali na ntina mingi mpo na lobiko ya bato. Elilingi oyo ezali konyata bokonzi na Ye ya bonzambe, kondimisáká bandimi ete Ye asimbi bafungola ya liwa mpe ya Hadès, oyo ezali kopesa libondisi na kati ya bolózi oyo elimbolami na mikolo ya nsuka. Kososola Yesu na lolenge oyo ezali na ntina mingi mpo na kosimba lisolo mobimba ya Emoniseli.

Moko ya mitó ya makambo ya ntina ya Emoniseli ezali kokokisama ya mabombami ya Biblia na Yesu Klisto. Mokanda yango emonisi ndenge oyo babimisi bosolo oyo ebombamaki liboso.

...komonisaka Yesu lokola fungola ya ndimbola mpo na kososola mwango ya Nzambe mpo na mokili. Role na ye na kati ya cadre eschatologique ezali kaka passive te; kasi, ezali na nzela ya bomoi, liwa, mpe lisekwa na Ye nde mabombami ya bondimi emonisami, kopesaka elikia mpe polele na bandimi oyo bazali kotambwisa bantango ya kozanga koyeba.

Lisusu, mateya ya Yesu eyokani mpenza na kati ya makambo ya boklisto ya mikolo na biso, ezali kopesa moboko mpo na kondima liboso ya mikakatano ya ntango ya nsuka. Nsango na ye ya bolingo, ya boyamboli, mpe elaka ya bomoi ya seko ezali kokoba kofula mpe kotambwisa bato moko moko mpe masanga. Lokola mangomba ya boklisto ya ntango na biso ezali kozwa bofuli uta na mateya ya Yesu, ezali kozwa liziba ya makasi mpe ya koyika mpiko, kopesaka bango likoki ya kokutana na makambo ya mindondo ya bomoi ya mikolo na biso wana bazali kotikala kokangama na kondima na bango.

Bososoli ya elimo ezali likambo mosusu ya ntina mingi mpo na kososola Emoniseli, mingimingi mpo na koyeba mateya ya lokuta oyo etali Yesu. Mokanda mokebisi na bokosi mpe elendisi bandimi kotelema ngwi na bondimi na bango, koyeba ete mateya ya solo eyokani na bizaleli mpe etinda ya Klisto. Bososoli oyo ezali na ntina mingi lokola moto na moto azali koluka kotambola na mokili oyo etondi na makanisi oyo ezali kowelana, kosala ete bososoli na bango ya Yesu etikala na misisa na bosolo ya Biblia.

Mpo na kosukisa, bozali ya ntina ya Yesu Klisto na Buku ya Emoniseli ekundolisi biso ntina na Ye ya koumela na lisolo ya lobiko. Lokola bandimi bazali kokanisa na ntina ya mokumba na Ye, babengisami mpo na koyamba elikia mpe bondimisi oyo bilaka na Ye ememaka. Mitó ya makambo oyo esalemi na Emoniseli mobimba elendisi boyokani ya mozindo na Yesu, kopesaka moto na moto likoki ya kokutana na mikakatano ya mikolo ya nsuka na elikia mpe na bondimi, koyebaka ete Ye azali liziba ya nsuka ya lobiko mpe bosolo.

Mokapo 5: Bopusi ya mateya ya Yesu likoló na boklisto ya mikolo na biso

Mateya ya moboko ya Yesu mpe ntina na yango lelo oyo

Mateya ya moboko ya Yesu Klisto esangisi mitinda ya ntina lokola bolingo, bolimbisi, mpe bondimi, oyo ezali lokola moboko ya bondimi ya boklisto. Mateya oyo mapesami na nzela ya masese mpe masolo, mazali konyata ntina ya kolingana, komonisa mawa, mpe kobatela boyokani makasi na Nzambe. Na mokili oyo mbala mingi ezali na bokabwani mpe matata, libiangi ya kolinga mozalani na yo etikali nsango ya nguya mpe ya ntina oyo eleki ntango mpe mimeseno.

Kolimbisa ezali libanga mosusu ya nse ya mateya ya Yesu, oyo ezali komonisa ntina ya kopalanganisa ngolu epai ya basusu. Yesu ateyaki ete kolimbisa ezali bobele ezaleli ya Nzambe te kasi ezali mpe momeseno ya ntina mpo na kimya ya moto na moto mpe boyokani kati na bato. Etinda yango ezali na ntina mingi lelo oyo, mpamba te bato mingi bazali kobunda na komilelalela mpe nkanda. Koyamba bolimbisi ...ekoki komema na kobikisa mpe boyokani, kolendisa bomoko na kati ya lisanga oyo ekabwani.

Kondima na Yesu Klisto ezali na ntina mingi mpo na bandimi, mingimingi na ntango ya mpasi. Bilaka ya Yesu ya elikia mpe lobiko eyokani mpenza na baoyo bazali kokutana na bozangi bondimi mpe bobangi. Mateya na ye elendisaka moto na moto kotia motema na mwango ya Nzambe mpe koyamba bondimi lokola liziba ya makasi. Na kati ya mikakatano ya ntango ya nsuka, nguya ya kondima epesaka moboko makasi mpo na kotambwisa mikakatano ya bomoi mpe kobatela bokasi ya elimo.

Lisusu, ntina ya mateya ya Yesu ezali komonana na bopusi na yango likoló na boklisto ya mikolo na biso mpe na bibongiseli ndenge na ndenge oyo ezali koluka kosimba nsango yango. Bakambi mingi ya baklisto ya ntango na biso bazwaka bofuli uta na bomoi mpe mateya ya Yesu, kotelemela bosembo ya bato, mawa, mpe mosala ya lisanga. Boyokani wana na bansango ya ntina ya Yesu ezali komonisa bopusi oyo eumelaka ya mateya na ye likoló na kobongisa mimeseno mpe bindimeli ya boklisto lelo oyo.

Na nsuka, kososola Yesu lokola kokokisama ya mabombami ya Biblia mpe moto ya ntina mingi ya eschatologie ezali na ntina mingi mpo na kosimba mokumba na ye na lobiko. Mateya na ye epesi bososoli ya lolenge ya Bokonzi ya Nzambe mpe elikya ya bomoi ya seko. Na kotalelaka bansango ya moboko ya Yesu, bandimi bakoki kolona bososoli ya elimo, koyeba mateya ya solo na kati ya esika ya makanisi oyo ezali kowelana. Bomoi mpe mitinda na ye ezali kokoba kosala lokola mwinda mpo na baye bazali koluka bosolo na kati ya makambo ya mindondo ya mokili ya mikolo oyo.

Bopusi ya Yesu na bizaleli malamumu mpe bizaleli malamumu ya boklisto

Mateya ya Yesu Klisto esali bopusi monene na bizaleli malamumu mpe bizaleli malamumu ya boklisto, mpe esali moboko oyo makanisi ya boklisto ya mikolo na biso etongami likoló na yango. Kotya likebi na ye na bolingo, mawa, mpe bolimbisi ebongisaki lisusu bizaleli ya bato, kolendisaka bandimi ete bázwá lolenge ya bomoi oyo ezali kotya bolamumu ya basusu na esika ya liboso. Liteya likolo ya Ngomba (Matai 5–7) epesi litatoli ya nguya oyo ya mbongwana, kopesaka mitinda oyo ezali kotelemela mibeko ya lisanga mpe etomboli masolo ya bizaleli malamumu koleka bobele mibeko.

Na motema ya mateya ya Yesu ya bizaleli malamumu ezali na etinda ya kolingana. Mobeko oyo ezali kaka te lokola mwinda ya kotambwisa mpo na etamboli ya moto ye moko kasi esalaka mpe lokola catalyseur mpo na bosembo ya bato mpe boyokani ya bato ya mboka. Na kobundelaka bato oyo batyami pembeni mpe kosengáká misala ya boboto, Yesu alimbolaki lisusu bizaleli malamumu, kolendisáká bandimi ete bátala koleka bango moko mpe bálona elimo ya bokabi mpe ya komitya na esika ya basusu. Yoane 15:12 : "Mobeko na ngai ezali oyo: Bolingana lokola ngai nalingaki bino." Matai 7:12 : "Bongo na makambo nyonso, bósala basusu ndenge bolingi basalela bino, mpo yango nde ezali koloba na mokuse Mibeko mpe Basakoli."

Approche radical oyo ezali kokoba ko réfléchir lelo, ko inspirer ba mouvements ebele oyo epesameli na changement social mpe ba efforts humanitaires.

Lisusu, mokumba ya Yesu lokola kokokisama ya mabombami ya Biblia ebakisi bozindo na bososoli ya bizaleli malamumu ya boklisto. Bomoi mpe mateya na ye etalelami lokola nsuka ya makomi ya esakweli, kongenga mwango ya bonzambe oyo ezali kopesa ntina na bosikoli mpe ngolu. Likanisi oyo ezali kobengisa bandimi ete bázwá bizaleli malamumu oyo euti na boyokani na Nzambe, na esika ya kokangama kaka na mibeko. Likanisi ya ngolu, mingimingi, ezali konyata ntina ya komikitisa mpe kondima bozangi kokoka ya moto ye moko, kolendisaka lolenge ya kosambisa ya mawa mingi.

Na mangomba ya boklisto ya ntango na biso, bopusi ya mateya ya Yesu ezali komonana na ndenge na ndenge ya komonisa kondima mpe ya kosalela. Kobanda na teoloji ya bonsomi tii na mosala ya kosakola nsango malamumu, bandimbola ndenge na ndenge ya nsango ya Yesu ezali komonisa ntina oyo eumelaka ya mibeko na ye ya bizaleli malamumu. Wana masanga ya bato bazali kobunda na makambo ya mindondomindondo oyo etali bizaleli malamumu, mateya ya Yesu epesi moboko mpo na bososoli mpe kozwa bikateli, komonisáká ntina ya bizaleli malamumu oyo eyebi makambo oyo ezali na kati ya Biblia.

Nsukansuka, bopusi ya Yesu likoló na bizaleli malamumu mpe bizaleli malamumu ya boklisto eleki ntango mpe mimeseno, ezali ntango nyonso kobongisa bindimeli mpe misala ya bamilio ya bato. Wana bandimi bazali kotambola na mikakatano ya mikolo ya nsuka, boussole ya bizaleli malamumu oyo Yesu atyaki ezali esaleli ya ntina mingi mpo na bososoli ya elimo. Libula na ye elendisaka moto na moto na kosangisa bolingo mpe bosembo, kolendisaka likanisi ete bondimi ya solo emimonisaka na nzela ya bomoi ya bizaleli malamumu mpe komipesa na bolamu ya bato banso.

Mokapo 6: Bososoli ya molimo na Mikolo ya Nsuka

Koyeba mateya ya lokuta na ntina na Yesu

Na koluka kososola Yesu mpe mokumba na Ye na lobiko, ezali na ntina mingi koyeba mpe kosilisa mateya ya libunga oyo ebebisaka nsango na Ye. Na boumeli ya lisoló ya bato, bandimbola ndenge na ndenge ya bomoi mpe mateya ya Yesu ebimaki, mpe yango ememi mobulungano kati na bandimi. Mbala mingi mateya wana ya lokuta eutaka na ba agenda ya moto ye moko, na bopusi ya mimeseno, to na bososoli mabe ya teoloji ya Liloba ya Nzambe. Na kotalaka mitinda ya moboko ya nsango ya Yesu, moto na moto akoki kokolisa bososoli ya polele ya lolenge na Ye ya solo mpe mokano na Ye na kati ya molongo ya lobiko na mikolo ya nsuka.

Mateya ya libunga oyo bato mingi bandimaka ezali likanisi oyo ete Yesu azalaki kaka molakisi. Bokonzi ya bizaleli malamumu to mosakoli, oyo azangi bokonzi ya Nzambe. Likanisi oyo ebebisaki bondimi ya moboko ya boklisto na bonzambe na Ye mpe mokumba ya ntina oyo Ye azali kosala na lobiko. Yesu andimisaki ete Ye azali Mwana ya Nzambe, mpe lisekwa na Ye esalaka lokola bondimisi ya nsuka ya bomoto na Ye ya bonzambe. Koyeba Yesu lokola Nzambe mobimba mpe moto mobimba ezali na ntina mingi mpo na kososola mateya na Ye mpe ndimbola ya mbeka na Ye na ekulusu.

Likanisi mosusu ya mabe oyo epalangani mingi ezali ete lobiko ekoki kozwama na nzela ya misala to bolamu ya moto ye moko na esika ya kondima na Yesu Klisto. Baloma 6:23 (LSG) elobi boye: “Mpo lifuti ya lisumu ezali liwa, kasi likabo ya Nzambe ezali bomoi ya seko kati na Klisto Yesu Nkolo na biso.”

Baefese 2:8 esakoli ete: “Mpo na boboto bobikisami na nzela ya kondima.” Mpe eye euti na binomei te; ezali likabo ya Nzambe.

Mateya oyo ekoki komema moto na moto kotia motema na milende na bango moko na esika ya koyamba ngolu epesami na bondimi. Biblia elobi polele ete lobiko ezali likabo ya Nzambe, oyo ekoki kozwama na nzela ya kondima epai na Yesu. Kososola solo yango ezali na ntina mingi, mingimingi na eleko oyo bato mingi bazali koluka kozwa esika na bango na bokonzi ya Nzambe na nzela ya makambo oyo bato bakoki kosala.

Lisusu, ndimbola ya bisakweli ya Biblia oyo etali Yesu ekoki mpe komema na mateya ya lokuta. Bituluku mosusu ekoki kobebisa bansango oyo ezali na Mokanda ya Emoniseli to na makomi mosusu ya esakweli mpo eyokana na masolo na bango. Ezali na ntina mingi ete bandimi bapusana penepene na makomi yango na bososoli mpe na bososoli malamumu ya contexte, kosala ete Yesu atikala na katikati ya bandimbola na bango. Komipesa na mateya ya malamumu mpe koluka bokambi ya Molimo Mosantu ekoki kosalisa moto na moto kotambwisa makambo oyo ya mindondo.

Na nsuka, bososoli ya elimo esengeli mpo na koyeba mpe koboya mateya ya lokuta oyo etali Yesu. Bandimi balendisami mpo na koyekola Makomami na molende mpe kosangana na masolo ya bato ya mboka oyo ezali kolendisaka teoloji ya malamumu. Na kolendisaka boyokani ya mozindo na Yesu na nzela ya libondeli mpe losambo, moto na moto akoki kotombola makoki na bango ya kososola solo na makanisi mpamba. Na mikolo oyo ya nsuka, polele ya nsango ya Yesu ezali na ntina mingi koleka liboso, lokola ezali moboko mpo na kondima mpe elikya na kati ya mikakatano ya mokili oyo etondi na mateya oyo ezali kowelana.

Mosala ya Molimo Mosantu na Bososoli

Molimo Mosantu azali na mokumba monene na mosala ya bososoli, kotambwisaka bandimi na bososoli na bango ya mokano ya Nzambe.

Na likambo ya eschatologie, Molimo Mosantu asalaka lokola mopesi toli mpe mosungi, kopesaka bososoli na mabombami ya bondimi oyo ezali na ntina mingi na mikolo oyo ya nsuka. Lokola bandimi bazali koluka kotambola na makambo ya mindondo ya boklisto ya mikolo na biso, kotia motema na Molimo Mosantu ekomi na ntina mpo na polele mpe...kososola, mingimingi ntango tokutani na mateya ya lokuta oyo ekoki kobebisa bosolo na ntina ya Yesu Klisto.

Moko ya misala ya libosoliboso ya Molimo Mosantu na bososoli ezali ya kongengisa Makomami, kopesaka moto na moto likoki ya kosimba bosolo ya mozindo oyo ezali na kati ya makomi ya Biblia. Kongenga oyo ezali na ntina mingi mpo na kolimbola mikapo ya esakweli —mingimingi oyo ezwami na Buku ya Emoniseli —esika Yesu amonisami lokola moto ya ntina. Molimo esalisaka kaka te na kososola makomi oyo kasi epesaka mpe nguya na bandimi mpo na kosalela mateya na bango na bomoi ya ntango oyo, kolendisa boyokani ya mozindo na Yesu lokola kokokisama ya mabombami ya Biblia.

Lisusu, Molimo Mosantu azali kopesa bandimi makabo ya molimo oyo ezali kotombola makoki na bango ya kososola bosolo na makanisi ya lokuta. Makabo lokola bwanya, boyebi, mpe bososoli ezali na ntina mingi mpo na koyeba mateya ya lokuta oyo etali Yesu oyo ekoki kobima na kati ya lingomba. Na kotikala na bokebi na bokambi ya Molimo Mosantu, baklisto bakoki kokamba malamumu koleka mikakatano ya bondimi na mokili oyo ezali se kozala na ntembe, kosala ete bindimeli na bango etikala ekangami na mateya ya solo ya Yesu.

Longola kopesa bososoli na oyo etali mateya, Molimo Mosantu elendisaka mpe kondima ya bandimi liboso ya mikakatano ya ntango ya nsuka. Lokola bozangi bondimi ya lisanga ezali kokola, Molimo epesaka libondisi mpe bondimisi, kokundolaka moto moko na moko bilaka ya Yesu. Lisungi oyo ya bonzambe epesaka bandimi makoki ya kotelema makasi na bondimi na bango mpe elendisaka bango bakabola nsango ya lobiko na basusu, na yango kokokisa Motindo Monene (Matai 28:19-20).

+ 19 Na yango, bókende mpe bókómisa bato ya bikólo nyonso bayekoli, bóbatisaka bango na nkombo ya Tata mpe ya Mwana mpe ya Molimo Mosantu, + 20 mpe koteya bango bátosa makambo nyonso oyo napesi bino mitindo. Bongo bókende mpe bókómisa bato ya bikólo nyonso bayekoli, bóbatisaka bango na nkombo ya Tata mpe ya Mwana mpe ya Molimo Mosantu, mpe koteya bango bátosa nyonso oyo napesaki bino mitindo. Mpe tala, nazali elongo na bino ntango inso, kino nsuka ya eleko—ata na ntango ya mpasi.

Na nsuka, mokumba ya Molimo Mosantu na bososoli esuka te na bandimi moko moko kasi epanzani na nzoto ya Klisto ya lisanga. Na nzela ya bososoli ya lisanga oyo etambwisami na Molimo, Eklezia ekoki na lisanga koluka bokambi ya Nzambe, kozwaka mikano oyo ekokani na bolingi na Ye. Bomoko oyo na bososoli ezali na ntina mingi mpo na misio ya Eklezia na mikolo ya nsuka, lokola ezali koluka kolakisa mateya ya Yesu mpe kokokisa malamumu bamposa ya molimo ya mokili.

Mokapo 7: Nguya ya kondima na Yesu liboso ya mikakatano

Kolonga Mimekano mpe minyoko Na kati ya mimekano mpe minyoko, mbala mingi bandimi bamonaka ete kondima na bango emekami kino na ndelo na yango. Mimekano oyo tokutanaka na yango ekoki kobanda na bitumba ya moto na moto kino na botemeli ya bato na bindimeli na biso epai na Klisto. Yesu Klisto, lokola libombami oyo emonisami na mikolo oyo ya nsuka, apesi bobele elikya te, kasi lisusu makasi ya koyika mpiko. Mateya na ye ekundolisi biso ete tozali biso moko te na bitumba na biso; Ye, mpe, akutanaki na minyoko, kolakisa lolenge nini koyanola na ngolu mpe bokasi. Na nzela ya ndakisa na Ye, toyekoli ete mimekano ezali bobele mikakatano te kasi mabaku mpe nzela mpo na bokoli ya molimo mpe bondimi ya mozindo.

Mosala ya Yesu na eschatologie emonisi ntina ya kotelema ngwi na ntango ya mpasi. Ntango tozali kotambola na makambo ya mindondo ya bomoi ya mikolo oyo, mateya na Ye esalaka lokola mwinda ya kotambwisa. Tolendisami mpo na kosimba makasi bilaka ya lobiko oyo Ye apesi, ata ntango mokili nzinganzinga na biso emonani lokola mobulu mpe bonguna. Kondima wana oyo etengamá te epesaka biso likoki ya kokutana na bobangi mpe mikakatano na biso, koyeba ete Klisto asilá kolonga mokili. Na boye, eyano na biso na minyoko ekomi litatoli ya nguya ya mbongwana ya Yesu na bomoi na biso.

Lisusu, kososola Yesu lokola kokokisama ya mabombami ya Biblia ebakisaka botondi na biso mpo na mokumba na Ye na ntango ya mimekano. Momekano nyonso oyo tokutani na yango ekoki kotalama na nzela ya lente ya bolingo na Ye ya mbeka mpe elonga ya nsuka likolo ya lisumu mpe liwa. Na kondimaka bokonzi na Ye na makambo na biso, tokoki kobatela makanisi oyo eleki mpasi ya mbala moko. Ntango totali na angle oyo, mimekano na biso ekoki komema biso na bososoli ya mozindo ya bozali mpe ntina na Ye. Bososoli yango elendisaka kondima na biso, epesaka biso likoki ya koyanola na mikakatano na elikya na esika ya kozanga elikya. Bopusi oyo mateya ya Yesu ezali na yango likoló na boklisto ya mikolo na biso ezali mpe na mokumba monene mpo na ndenge oyo bandimi bazali kosilisa minyoko. Na mokili oyo mateya ya lokuta etondi, bososoli ya elimo ezali na ntina mingi. Na komikangama na bosolo ya Liloba na Ye, tokoki koyeba mpe kotelemela makanisi ya bokosi oyo ezali koluka kobebisa bondimi na biso. Bososoli yango epesaka biso likoki ya kotikala ngwi na bindimeli na biso, ata na bopusi ya mibeko ya bato. Bokasi oyo ezwami na mateya ya Yesu ezali kaka te kosimba biso, kasi ezali mpe kofula basusu mpo na koluka solo na kati ya mobulungano.

Na nsuka, nguya ya kondima na Yesu liboso ya mikakatano ya ntango ya nsuka ekoki kolekisa ndelo te. Lokola tozali kokutana na mimekano oyo ezali se kobakisama, bondimi na biso ekomi mwinda ya elikia mpo na bosomei mpe mpo na baoyo bazali nzinganzinga na biso. Na ntango ya minyoko, tomonisaka pole ya Klisto, kobendaka basusu epai na Ye na nzela ya bokasi mpe bolingo na biso. Mosala nyonso ya boboto mpe ya molende na kati ya mikakatano.....esalaka lokola bokundoli ya nguya ya lobiko Ye apesaka. Na koyambaka mimekano na biso, tozali kokokisa mokumba na biso lokola batatoli ya bopusi monene ya Yesu Klisto na bomoi na biso mpe na mokili.

Masolo ya kondima na ba contextes ya mikolo oyo

Na mokili ya lelo, masolo ya bondimi esalaka lokola makundoli ya nguya ya mokumba ya kouwela oyo Yesu Klisto azali kosala na bomoi ya bandimi. Bato mingi oyo bautá na bisika ndenge na ndenge bakabolaka makambo na bango ya mbongwana, komonisáká lolenge nini kondima na Yesu ememaka elikia mpe litambwisi na ntango ya mpasi. Masolo oyo ya moto ye moko mbala mingi elakisaka kokokisama ya mabombami ya Biblia, kolakisaka Yesu lokola bosolo oyo emonisami oyo epesaka polele na kati ya mobulungano mpe bozangi bondimi.

Lisolo moko ya kosimba motema euti na elenge mwasi moko oyo akutanaki na maladi moko oyo ekoki koboma ye. Atako esakweli ya mawa ezalaki, kondima na ye oyo ezalaki kotengatenga te epai na Yesu ekómaki longo na ye. Na nzela ya losambo mpe lisungi ya lisanga, azwaki makasi kaka te mpo na koyika mpiko kasi mpo na kokola malamuni, na nsuka kosalelaka mayele na ye mpo na kofula basusu. Mobembo na ye ezali komonisa lolenge nini mateya ya Yesu ezali koyokana na mozindo na makambo ya mikolo oyo, kolendisaka moto na moto koluka bososoli ya molimo mpe polele na bomoi na bango moko.

Litatoli mosusu ya nguya etali libota moko oyo ezali kotambola na makambo ya mindondo ya bomoi ya ntango na biso, bakisa mpe mikakatano ya mosolo mpe bobungisi ya moto ye moko. Bamonaki ete kondima na bango epai ya Yesu epesaki moboko makasi mpo na koyika mpiko na mimekano. Na kotiaika motema na mateya ya Yesu, bayekolaki kotia motema na bobateli mpe ntango na Ye, kolendisaka likanisi ete bondimi ekoki kopesa makoki na bandimi kokutana na mikakatano ya ntango ya nsuka na bokasi mpe elikia.

Lisusu, mangomba mingi ya boklisto ya ntango na biso mazwaka bofuli uta na mateya ya Yesu, kopesaka ntina na bolingo, bolimbisi, mpe lisanga. Mbala mingi, ba mouvements oyo etali mingi ba applications pratiques ya bondimi, kolendisaka moto moko na moko na ko vivre na molende na bindimeli na bango. Masolo oyo bakabolaka na kati ya masanga oyo mbala mingi ezongaka na nsango ya lobiko na mikolo ya nsuka, kokundwelaka bandimi ete Yesu atikali na ntina mingi na mobembo na bango ya bondimi mpe elikia na bango ya mikolo mizali koya.

Na nsuka, masolo ya bondimi na makambo ya mikolo oyo ekundolisi biso ete Yesu Klisto azali bobele moto ya lisolo ya bato te kasi azali elilingi ya bomoi ya elikia mpe lobiko. Masolo oyo elendisi bandimi kokolisa boyokani na bango na Ye, koyeba ete kondima na Yesu ezali na ntina mpo na kotambwisa makambo ya mindondo ya bomoi lelo. Na kokabolaka mpe koyokaka masolo oyo, tokundoli bopusi ya mozindo oyo Yesu azali kokoba kozala na yango na bomoi na biso mpe na mokili nzinganzinga na biso.

Mokapo 8: Lobiko na Mikolo ya Nsuka Lolenge ya lobiko na nzela ya Yesu

Lobiko na nzela ya Yesu ezali komonisa libombami moko ya mozindo oyo eleki ntango mpe mimeseno, ezali komonisa motema ya mwango ya Nzambe mpo na bomoto. Na mikolo ya nsuka, kososola lolenge ya lobiko oyo ezali na ntina mingi, lokola ekangami na bandimi na kati ya mobulu ya makambo ya eschatologie. Lokola kokokisama ya bisakweli ya Biblia, Yesu Klisto azali kolakisa lolenge nini ngolu ya bonzambe esalaka na nzela ya bondimi, kopesaka nzela ya bosikoli oyo ekoki kozwama mpe ya mbongwana. Mateya ya Yesu ezali kaka te kongengisa nzela oyo kasi ezali mpe kotemela moto mokomoko mpo na koyamba boyokani ya moto ye moko mpe ya penepene elongo na Ye.

Mosala ya Yesu na eschatologie ekoki kozala moke te; Azali figure central oyo azali ko pont écart entre bomoto na Nzambe. Mbeka na ye na ekulusu esalaka lokola mosala ya nsuka ya bolingo mpe ngolu, kopesaka lobiko na baye banso bandimi. Mosala oyo ezali kaka ya lisolo te kasi ezali kokoba koyokana lelo, kobengisaka bandimi mpo na kosangana na bondimi ya bomoi oyo ezali kobongisa bomoi mpe masanga na bango. Na kosalaka bongo, Yesu akomi libombami oyo emonisami oyo epesaka bandimi makoki ya kososola bosolo na kati ya mobulu ya mateya mpe makanisi oyo ezali kowelana.

Lisusu, bopusi ya mateya ya Yesu likoló na boklisto ya mikolo na biso ezali monene mpenza, ezali na bopusi likoló na ebele ya mabulu mpe bandimbola ya kondima. Nsango na ye ya bolingo, bolimbisi, mpe elikia epesaka molongo mpo na kososola lobiko oyo etikali na ntina liboso ya mikakatano ya ntango oyo. Lokola bandimi bazali kotambola na makambo ya mindondo ya bomoi ya mikolo oyo, mateya ya Yesu esalaka lokola mwinda ya kotambwisa, kokundolaka bango ntina mpe etinda na bango na mokili oyo mbala mingi emonanaka lokola ebungaki mpe ebulungani. Boyokani yango ezali komonisa ntina ya kotya kondima na bosolo ya maloba mpe misala ya Yesu. Wana tozali kokota na mozindo na ndimbola ya Emoniseli, ezali komonana polele ete Yesu azali kaka te mokomi ya lobiko kasi mpe fungola mpo na kofungola mabombami ya ntango ya nsuka. Mosala na ye lokola Mwana na Mpate ya Nzambe mpe Mokonzi oyo alongi ezali konyata bokonzi na Ye likolo ya bozalisi nyonso mpe elonga na Ye ya nsuka likolo ya lisumu mpe liwa. Likanisi oyo elendisi bandimi kosimba makasi na kondima na bango, ata liboso ya mimekano mpe matungisi, koyeba ete lobiko na bango ezali na libateli kati na Klisto.

Mpo na kosukisa, kososola lolenge ya lobiko na nzela ya Yesu ezali na ntina mingi mpo na bososoli ya elimo na mikolo oyo ya nsuka. Ezali kopesa nzela na bandimi ete báyebe mateya ya lokuta mpe bátikala ngwi kati na kondima na bango atako mikakatano oyo bakoki kokutana na yango. Lokola mokili ezali kokola mpe kobongwana, nsango ya lobiko etikali ntango nyonso, kopesaka elikia mpe bondimisi na baye banso bazali koluka yango. Yesu Klisto—libombami oyo emonisami—apesaka mondimi nyonso makasi ya kozala na bomoi na bondimi na ye na mpiko, kosangisaka bolingo mpe ngolu oyo Ye apesaka na ofele mpenza.. Kondimisa lobiko na ntango oyo eyebani te

Na mokili oyo etondi na bozangi bondimi mpe mobulu, bondimisi ya lobiko eteleme lokola mwinda ya elikia mpo na bandimi mingi. Yesu Klisto, na nzela ya mateya na Ye mpe bolingo ya mbeka, apesi moboko makasi likolo na yango moto na moto akoki kotonga bondimi na bango. Bondimisi oyo ezali bobele likanisi ya kobondisa te kasi bosolo ya mozindo oyo ezwami na misisa na bilaka ya Makomi, kondimisaka ete baoyo bandimi Ye bakokufa te kasi bakozala na bomoi ya seko. Na katikati ya mipepe makasi ya bomoi, mateya ya Yesu ekundolisi biso lolenge ya koningana te ya bolingo mpe ngolu na Ye, kopesaka kimia na ntango ya mobulu.

Wana tozali kotambola na makambo ya mindondomindondo ya bomoi ya mikolo na biso, mokumba ya Yesu ekómi na ntina mingi. Azali kaka te kokokisama ya bisakweli ya Biblia kasi mpe moto ya ntina mingi na eschatologie. Bomoi na ye, liwa, mpe lisekwa na ye ezali makambo ya ntina mingi oyo ezali kondimisa bandimi lobiko na bango, ata liboso ya mikakatano ya ntango ya nsuka. Na kososolaka Yesu lokola libombami oyo emonisami, tokoki kozwa polele na kati ya mobulungano, kopesaka nzela na mateya na Ye kotambwisa biso na bososoli ya molimo mpe mosika na mateya ya lokuta oyo ekoki komema biso na nzela.

Bopusi oyo mateya ya Yesu ezali na yango likoló na boklisto ya ntango na biso ekoki kolekisa ndelo te. Nsango na ye ya bolingo, ya bolimbisi, mpe ya bosikoli ezali koyokana na mozindo na mitema ya bandimi. Na bantango oyo eyebani te, mitinda yango esalaka lokola bokundoli ya elikya oyo ezwami na kondima. Bondimisi ya lobiko na nzela ya Yesu epesaka moto moko nguya ya kokutana na bobangi mpe ntembe na bango, kolendisaka lisanga oyo ezwami na misisa na bondimi mpe lisungi moko na mosusu. Kondima wana ya lisanga elendisaka lingomba, kopesaka yango likoki ya kotelema ngwi liboso ya mimekano ya mikolo ya nsuka.

Lisusu, ndimbola ya Mokanda ya Emoniseli ezali konyata Yesu lokola Mokonzi oyo alongi mpe na nsuka alongi mabe. Yango endimisi bandimi ete kondima na bango ezali mpamba te mpe ete lobiko na bango ezali na libateli. Na kotiaka makanisi na Yesu lokola moto ya ntina ya mikanda ya esakweli, tozwi bososoli na mwango ya bonzambe mpo na bomoto. Bososoli oyo elendisi bandimi kotelema ngwi, koyeba ete bazali eteni ya lisolo moko monene oyo esukaka na elonga na nzela ya Klisto.

Mpo na kosukisa, kondimisama ya lobiko na bantango oyo eyebani te eteleme lokola litatoli ya nguya mpo na lolenge ya koumela ya bolingo ya Yesu. Ntango tozali kokutana na mikakatano ya mikolo oyo, tokoki kosimba makasi na elaka ete, na nzela ya bondimi na Ye, tozali na libateli. Mateya ya Yesu ezali bobele kobondisama te, kasi ezali mpe kotinda biso tósala, kolendisaka biso tózala na kondima na biso na mpiko. Na mikolo oyo ya nsuka, tika toyamba libombami ya lobiko oyo emonisami na Klisto mpe tokabola elikia oyo na mokili oyo ezali koluka bondimisi na mposa makasi. Mokapo 9: Bopusi ya Yesu na ba mouvements chrétiens ya mikolo oyo

Kobima ya Maloba ya Sika ya boklisto

Na bambula oyo euti koleka, lolenge ya boklisto ebongwanaki mpenza, oyo emonisami na kobima ya maloba ya sika oyo ezali koyokana na bandimi ya ntango wana. Lolenge wana ya sika ya losambo mpe ya lisanga ezali komonisa mposa oyo ezali se kokola epai ya baklisto ya kozala na boyokani ya solosolo mingi na kondima na bango na kati ya makambo ya mindondomindondo ya bomoi ya mikolo na biso. Wana bato bazali kotambola na mikakatano ya ntango ya nsuka, balukaka makambo ya molimo oyo ezali bobele te kondimisa bindimeli na bango kasi mpe komipesa na makambo ya mpasi ya lisanga ya ntango na biso.

Likambo moko ya ntina mingi na maloba wana ya sika ya boklisto ezali ndenge oyo batalelaka Yesu Klisto lokola libombami oyo emonisami ya ntango ya nsuka. Masangá mingi mazali kopesa ntina ete mateya ya Yesu ezali na ntina mingi mpo na kososola makambo oyo mazali kosalema na eschatologie. Na kotalaka mokumba ya Yesu na kokokisama ya mabombami ya Biblia, mangomba yango ezongisaka bosepeli na Makomami mpe elendisaka bandimi ete bákota na mozindo na bansango ya esakweli oyo ezali na kati.

Lisusu, bopusi ya mateya ya Yesu likoló na boklisto ya mikolo na biso ekoki kolekisa ndelo te. Mbala mingi, maloba wana ya sika mazali kotya na esika ya liboso bosangisi bato banso, mawa, mpe bosembo ya bato, na boyokani makasi na bansango ya moboko ya Klisto. Bazali kotya ntembe na ba paradigmes ya bonkoko mpe bazali kotombola bondimi oyo ezali ya moto ye moko mpe ya lisanga, kosenga na bandimi ete bákotisa mitinda ya bolingo mpe ya mosala oyo Yesu apesaki ndakisa na ntango ya mosala na Ye awa na mabele.

Bokoli mosusu ya ntina ezali ndimbola ya Buku ya Emoniseli, oyo kati na yango Yesu amonisami lokola moto ya ntina oyo azali kotambwisa bandimi na mimekano ya ntango ya nsuka. Likanisi oyo ya sika na ntina na Emoniseli elendisaka makanisi ya elikya mingi, oyo ezali kopesa ntina mingi na bokonzi ya Klisto mpe elaka ya bosikoli. Na kolakisa Yesu lokola eyano ya nsuka na bitumba ya bomoto, maloba maye ya sika mazali kolendisala liyoki ya lombangu mpe ya ntina kati na bandimi, kotindika bango mpo na kokabola Nsango Malamu na mokili oyo ezali kotya ntembe mingi na bondimi.

Na nsuka, lokola bososoli ya molimo ekomi na ntina mingi mpo na koyeba mateya ya lokuta na ntina ya Yesu, ba mouvements oyo ya sika ezali kopesa ntina ya kofandisa bondimi na Makomami mpe na mayele ya moto ye moko. Bazali kolendisa bandimi ete báloná boyokani ya mozindo elongo na Yesu, oyo epesameli nguya na kondima mpo na kolonga mikakatano ya ntango ya nsuka. Na nsuka, kobima ya maloba wana ya sika ya boklisto ezali komonisa mbongwana ya makasi na kati ya lisangá ya kondima, oyo ezali komonisa boluki ya molende mpo na bosolo mpe bosolo na mokili oyo ezali kobongwana ntango nyonso.

Mateya ya Yesu mpe bopusi na yango na bosembo ya bato Mateya ya Yesu esali bopusi monene likoló na lolenge ya bosembo ya bato na boumeli ya lisoló ya bato. Nsango na ye ya bolingo, mawa, mpe bokokani eyokani na mitinda ya moboko ya bosembo, kofulaka moto na moto mpo na kobatela bato oyo batyami pembeni mpe banyokolami. Na kopesaka ntina mingi na motuya ya bomoi ya moto nyonso, Yesu asengi mbongwana ya lisanga mpo na kosangana na bato banso mpe komitya na esika ya basusu —bizaleli ya ntina mpo na kolendisa bosembo na lisanga nyonso. Mbala mingi masese na ye mamonisaka ntina ya kosalela basusu, mingimingi baoyo bazali na mposa, mpe ezali kotya ntembe na mibeko ya bato oyo ezali kokoba kokokana te.

Lisolo Likoló ya Ngomba ezali ntango ya ntina mingi na mosala ya Yesu, oyo esangisi mateya na ye mingi oyo etali bosembo na bato. Na lisukulu oyo, Yesu alobeli makambo lokola bobola, motema mawa, mpe komikitisa, kotya moboko mpo na molongo ya bizaleli malamuni oyo ezali kotombola bato oyo bazali na bozwi mingi te. Masembo na Ye epambolaka babola na molimo mpe baoyo bazali na nzala mpe mposa ya mai mpo na bosembo, komonisáká bolingi ya bonzambe mpo na baoyo bazali konyokwama na kozanga bosembo. Position oyo ya contre-culturelle elendisi bandimi ba participer activement na lutte contre inégalité sociale.

Lisusu, boyokani oyo Yesu asalaki na basi mpe bapaya emonisi ete amipesi na bosembo na kati ya bato. Na kosangisáká baoyo mbala mingi bazalaki kotyama pembeni —lokola mwasi Mosamalia oyo azalaki pembeni ya libulu (Yoane 4) mpe Zakai, mokongoli-mpako (Luka 19) —atelemeli makanisi mabe ya bato mpe apesaki boboto epai ya bato nyonso. Misala mpe mateya na ye ezali kolendisa bandimi ete bábuka bipakiseli mpe bálendisa bosembo, kolendisa likanisi oyo ete bosembo ya bato ezali na ntina mingi na kondima ya boklisto. Inclusion radicale oyo etikali principe guide mpo na ba mouvements contemporains oyo ezali ko défendre justice mpe égalité.

Na boklisto ya mikolo na biso, mateya ya Yesu ezali kokoba kotinda bituluku mpo na mbongwana ya bomoi ya bato. Mangomba mpe mangomba mingi ezwaka bofuli uta na modèle na ye ya botomboli mpo na kosilisa makambo ya ntango oyo lokola bobola, bokeseni ya mposi, mpe mitungisi ya zinga zinga. Na kokanisaka na ntina ya bomoi mpe mateya ya Yesu, bandimi bapusama na kosala na ndenge oyo ekokani na koluka bosembo, koyebaka ete bondimi na bango ezali kobenga bango mpo na kozala basali ya mbongwana na mokili. Impact oyo ezali ko souligner pertinence ya message ya Yesu na climat socio-politique ya lelo.

Na nsuka, mateya ya Yesu ezali lokola bokundoli oyo eumelaka te mpo na ntina ya bosembo ya bato na kati ya masanga na biso. Lokola bandimi bazali koluka komonisa mitinda oyo ye azalaki kotombola, bazali kopesa maboko mpo na mokili oyo ezali sembo mpe ya bosembo mingi. Libiangi na ye ya kolingana mpe kosalela bato oyo bazali na libaku malamuni te ezali koyokana mingi koleka, kolendisaka mobulungano ya lisanga mpo na kokende na mikolo mizali koya epai wapi bosembo ezali kolonga. Essentiel ya message na ye etikali force ya makasi, oyo ezali ko inspirer batu mpe ba communautés ba réfléchir na rôle na bango na promouvoir justice sociale na époque moderne. Mokapo 10: Bosukisi: Koyamba Yesu na Mikolo ya Nsuka

Libiangi mpo na kondima mpe kosala

Na katikati ya mobulu ya mikolo ya nsuka, libiangi ya kondima mpe ya kosala ezali koyokana na lombangu. Yesu Klisto ateleme lokola libombami oyo emonisami, kongenga nzela mpo na bandimi oyo bazali kotambwisa makambo ya mindondo ya bomoi ya mikolo oyo. Mateya na ye ezali kaka te kopesa libondisi; bazali mpe kotinda moto na moto amipesa na molende na bondimi na bango, kolendisáká bango ete bakotisa mitinda na Ye na misala na bango ya mokolo na mokolo. Libenga oyo ezali kaka te likambo oyo elobeli makambo ya kala; ezali libyangi ya lelo mpe ya kokoba mpo na banso oyo balukaka bosolo mpe ndimbola na mokili oyo mbala mingi etondi na ntembe mpe mobulungano.

Mosala ya Yesu na eschatologie emonisi ntina ya mateya na Ye lokola motambwisi mpo na kososola ntango ya nsuka. Bandimi babengami mpo na kososola bilembo ya ntango, koyeba Yesu lokola nsinga ya plomb na lisolo ya bosikoli oyo ezali kofungwama. Bomo na ye, liwa, mpe lisekwa na ye ezali kaka te makambo ya kala kasi ezali na ntina mpo na elikia mpe lobiko oyo epesami na bato. Na likambo oyo, kondima na Yesu ekomi longo, kopesaka makasi mpe polele na kati ya mobulu oyo ezali komonisa mikolo ya nsuka.

Lokola kokokisama ya mabombami ya Biblia, Yesu abengisi moto na moto kotala bozindo ya bondimi na bango. Mabombami nzinganzinga ya bomoto mpe misio na Ye ezali kotelemela bandimi mpo na kozinda na mozindo na Makomi mpe koluka boyokani ya moto ye moko elongo na Ye. Mobembo oyo ya bokutani ezali na ntina mingi, lokola ezali kolendisaka bokoli ya molimo mpe koyika mpiko na mateya ya lokuta oyo ekoki kobima. Koyeba Yesu lokola moto ya ntina ya bobimisi elendisi eyano ya sembo na libiangi na Ye, kopesaka bandimi makoki ya kokabola nsango na Ye na basusu.

Bopusi ya mateya ya Yesu likoló na boklisto ya ntango na biso ekoki kolekisa ndelo te. Lokola bandimi bazali koyanola na libiangi na Ye mpo na kosala, bakomi ba agents ya mbongwana na kati ya masanga na bango. Yango esengaka kaka te mbongwana ya moto ye moko kasi mpe komipesa na bosembo ya bato mpe na mawa. Mateya ya Yesu elendisi moto na moto azwa etelemelo na kozanga bosembo, kolakisa bolingo mpe ngolu na Ye na ndenge ya kosimbama. Misala ya boye ezali kotatola na bondimi na bango, kolakisa nguya ya mbongwana ya Yesu na bomoi ya baye balandi Ye.

Nsukansuka, libiangi ya bondimi mpe ya misala ezali kopesa mokakatano monene mpo na banso oyo bayokaka yango. Na mokili oyo ezali na bozangi bondimi mpe bobangi, Yesu apesi elaka ya elikia mpe lobiko. Mosala na ye lokola libombami oyo emonisami na mikolo oyo ya nsuka epesaka bandimi nguya ya kolonga mikakatano, kolendisaka lisanga oyo ezali na bolingo na Ye. Libiangi oyo ezali bobele libyangi ya moto ye moko te; ezali convocation collective pona ko vivre mateya ya Yesu, ko impacter mokili pona gloire na Ye pe advancement... ya Bokonzi na Ye.

Elika na Bozongi ya Yesu

Na mokili oyo etondi na bozangi bondimi mpe kozanga elikya, elaka ya bozongi ya Yesu epesi mwinda ya elikia mpo na bandimi mingi. Elikya oyo ezali bobele kozela ya kozanga kosala te, kasi kozela na molende kokokisama ya bilaka ya Nzambe. Yesu Klisto, lokola moto ya ntina ya eschatologie, azali kosangisa kokokisama ya mwango ya Nzambe mpo na bomoto, kondimisáká biso ete bitumba na biso ezali mpamba te. Mateya ya Yesu epesi molongo oyo na nzela na yango tokoki kotambola na makambo ya mindondo ya bomoi ya mikolo oyo, kokundwelaka biso ete tozali biso moko te na mobembo na biso mpo na lobiko.

Likanisi ya elikia na bozongi ya Yesu ezwami na misisa makasi na bisakweli ya Biblia, mingi mingi na Buku ya Emoniseli. Awa, Yesu alakisami lokola Mokonzi alongi oyo akozongisa biloko nyonso mpe akotia bokonzi na Ye na mitema ya bandimi. Bomoni oyo ya bozongisi ezali na ntina mingi mpo na kososola ntina ya mateya na Ye na kati ya mikakatano ya ntango oyo. Lokola tozali kokutana na mikakatano ya bizaleli malamumu mpe bomati ya mateya ya lokuta, elaka ya bozongi ya Yesu esalaka lokola pole ya kotambwisa, kosalisa biso kososola bosolo uta na bokosi na mibembo na biso ya bondimi.

Lisusu, bopusi ya mateya ya Yesu likoló na boklisto ya mikolo na biso ekoki kolekisa ndelo te. Bifulaka bandimi mpo na kokamba bomoi ya ntina mpe ya bosembo, oyo etongami na elikia oyo euti na bozongi na Ye. Elikya yango eleisaka kondima na biso, elendisaka biso tóyika mpiko na komekama mpe bampasi. Liboso ya mikakatano ya ntango ya nsuka, lokola kozanga bosembo na bato mpe bozangi bosepeteli na molimo, bondimisi ya bozongi ya Yesu epesi biso makoki ya kotikala ya kokangama mpe ya kosala na mosala na biso ya kopalanganisa Nsango Malamumu.

Lokola tozali kozela bozongi ya Yesu, ezali na ntina mingi kolona molimo ya bososoli mpe koluka kozala na bolingo, lokola Ntoma Petelo alobaki na 2 Petelo 1:5-8. 5 Mpo na yango mpenza, bósala milende nyonso mpo na kobakisa boboto na kondima na bino; mpe na boboto, boyebi; 6 mpe mpo na boyebi, komipekisa; mpe mpo na komipekisa, kolendendela; mpe mpo na koyika mpiko, bonzambe; 7 mpe mpo na kobanga Nzambe, kolingana; mpe mpo na bolingo moko na mosusu, bolingo. + 8 Mpo soki bizaleli yango ezali na kati na bino mpe etondi na bino, ekopekisa bino ete bózala na mosala te to bóbota mbuma te na boyebi ya Nkolo na biso Yesu Klisto. Yango esengi kozala ekenge na mateya ya lokuta oyo ekoki kobebisa nsango ya solo ya Klisto mpe komipesa mpo na koluka...bolingo ya kokoka. Na kososolaka Yesu lokola kokokisama ya mabombami ya Biblia, tokoki kosepela malamumu na mokumba na Ye na eschatologie mpe lolenge nini yango ebongisaka bososoli na biso ya lobiko na mikolo ya nsuka. Bososoli yango ezali na ntina mingi, mpamba te ezali kaka kolendisaka kondima na biso te, kasi ezali mpe kobongisa biso mpo tóyebisa bato mosusu solo ya Yesu.

Na nsuka, elikya ya bozongi ya Yesu ezali nguya ya mbongwana oyo ebongisaka bomoi na biso mpe masanga oyo tozali kobika. Ezali kobenga biso na kosala, kolendisaka biso tozala ba ambassadeurs ya bolingo mpe ngolu na Ye na mokili oyo ezali na mposa na bango makasi. Na koyambaka elikia oyo, tokundolisami ete Yesu azali kaka moto ya lisolo te, kasi Mobikisi ya bomoi oyo abengisi biso na boyokani ya seko elongo na Ye. Elikya oyo ezali longo na biso, kopesaka makasi mpe bondimisi ntango tozali kotambola na mindondo ya ntango ya lelo ntango tozali kozela na mposa makasi lobi ya nkembo oyo ezali kozela biso kati na Klisto.

MALOKA YA NSUKA

Nkasa ya mosala oyo esali mobembo uta na bozindo ya kimia ya boseko eleki—ntango ezalaki na eloko mosusu te bobele “Zoe” monene, Nzambe ye moko elongo na makanisi na Ye —na ngonga ya lombangu, ya nsuka ya eleko ya lelo. Na boumeli ya bolukiluki oyo mobimba, bosolo moko ya likolo etikali ya mobimba: Yesu Klisto azali sekele monene ya Nzambe oyo emonisami mobimba. Azali te moto mpamba ya bokundoli ya lisolo ya bato to mpe likambo oyo ezangi mongongo ya ntembe ya teoloji. Lokola Baebeli 13:8 esakoli, Ye azali Liloba oyo ebongwanaka te—lolenge moko lobi, lelo, mpe libela.

Kobanda na tabernakle ya kala ya Bayuda tii na nzela ya Emause, mpe ata na kati ya eschatologie ya mikolo na biso, Klisto atikali katikati ya Makomami. Kotanga Liloba kozanga komona Ye ezali kozanga ntina na yango mobimba. Na mikolo oyo ya nsuka, lokola mokili ya mayele mingi ezali kokita na bokufi miso ya molimo mpe sango ya lokuta ekaboli nzoto ya bandimi ya mokili mobimba, Yesu ya seko atikali kaka longo se moko ya solo mpo na bomoto.

Exécution ya trois étapes ya perfection

Libombami ya Nzambe ya seko mpe ebombami ezalaki te molongó ya makambo ya kala oyo epalangani, kasi emoniseli ya sikisiki, ya biteni misato oyo ebongisamaki mpo na kozongisa na lolenge ya kokoka ekelamu oyo ekweaki na etelemelo na yango ya ebandeli:

1. Moto ya nzoto: Yehova ya seko mpe oyo amonanaka te alekisaki ntango mpe esika mpo na kozwa lolenge ya mosuni, kolongwa na Botata mpo na kokóma Mwana —Nzambe oyo akómaki moto na bomoto ya Yesu. Nzambe asalaki mosuni.
2. Bokonzi ya Mwasi ya libala : Klisto apesaki bomoi na Ye mpo na kofandisa bato oyo basikolami. Komipesa mobimba na Liloba na Ye lokola "baombo ya bolingo," Mwasi ya libala oyo...aponi kobengana makanisi ya kosangisa mpe ya mayele ya mokili oyo, kosala esika monene mpo na Klisto na kati;
3. Bokonzi oyo ezali koya: Oyo ezali bozongisi ya nsuka ya Edene, epai wapi Mobali ya libala ayambi na libateli Mwasi na Ye ya libala oyo alongisami na elambo ya libala ya seko, kokanga ekuke na bozangi bosepeli ya molimo ya eleko.

Mpo na kokutana na bokosi oyo ekeseni na mosusu ya ntango ya nsuka, mondimi asengeli kozala na misisa makasi na mwango ya bonzambe ya bokoli ya molimo mpe ya boyokani na Liloba:

Bolongi : Kondima ekateli ya mibeko oyo epesamaki na esambiselo ya lola, oyo na nzela na yango mbeka ya Ekulusu elongoli mosumuki oyo azali na ngambo mpe elatisaka bango bosembo oyo etangami ya Klisto.

Kosantisama: Kokabwana na nko na bibongiseli ya momeseno, ya mbindo, mpe ya mokili, kobulisa molimo mobimba mpo na mosala mosantu ya Nzambe.

Libatisi ya Molimo Mosantu: Koyamba Yesu Klisto Ye moko kati na biso. Ezali kokatama ngenga ya molimo oyo eleki monene oyo elongolaka motema na mobulungano ya mangomba mpe esalaka lokola elembo oyo ekoki kobebisama te ya libateli ya seko, bopemi ya Saba ya kobondisa, mpe nguya ya lola mpo na kozwa Nzambe na liloba na Ye. Libiangi ya kolamusa mpo na kondima mpe kosala.

Esika ya esakweli —kobanda na Mosaleli oyo azali konyokwama na Yisaya 53 kino na nkembo ya komikitisa ya Zekalia 9:9 —emoni kokokisama na yango mobimba epai na Yesu. Lokola Alfa mpe Oméga ya nsuka ya Emoniseli, Asangisaka ngolu ya kokoka ya Mwana na Mpate na bokonzi ya mobimba ya Nkosi.

Yango wana, Eklezia na ngonga oyo esengeli koleka admission passive to assent nominal! Esengaka kondima ya mosala mpe ya ekenge. Lokola bangondo ya mayele na Matai 25, bandimi basengeli kosala ete bambeki na bango etonda na mafuta ya Molimo Mosantu, kobatela bososoli ya molimo ya makasi mpo na kokesenisa Liloba ya solo na kati ya ebele ya mingongo ya esakweli ya lokuta. Toningisa mpongi nyonso ya molimo, totelemela makasi makanisi ya bokosi ya mokili oyo epanzani, mpe totia nsango ya Klisto ya bolingo, boyokani, mpe bosolo ya bokonzi. Kondima na biso etalaka na bobangi te epai ya nsuka ya mobulu, kasi ezali kokende liboso na elikia ya elonga epai ya bozongi ya solo ya Mokonzi na biso—epai ya bozongisi ya nsuka, ya nkembo ya makambo nyonso.

YESU KRISTO AZA MYSTERE EBIMI NA TANGO OYO YA

"YESU KRISTO AZA MYSTERE EBIMI NA TANGO OYO YA" ezali kolanda solo ya solo ya Yesu Kristo lokola oyo azalaki, azali lelo, mpe akomi seko te. Littérature oyo ezali na nguya eteyaka ndenge azali mokonzi ya bobateli mpe mobondeli, mpe etindaka tozala na kondima mpe nguya ya ndenge azali kolakisa na mampinga oyo ezali na mabele. Na masolo ya esengo mpe mayele monene, buku oyo etindaka bato bázala na boyokani ya makasi na Nzambe mpe komema esengo oyo Kristo apesaka mpo na bomoi ya sika.